

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 72

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

55 tomas
2012 m. kovo 10 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	<u>Turinys</u>	<u>Puslapis</u>
I	<i>Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės</i>	
	REKOMENDACIJOS	
	Europos sisteminės rizikos valdyba	
2012/C 72/01	2011 m. gruodžio 22 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija dėl kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais (ESRV/2011/2)	1
II	<i>Komunikatai</i>	
	EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI	
	Europos Komisija	
2012/C 72/02	Leidimas teikti valstybės pagalbą, remiantis SESV 107 ir 108 straipsnių nuostatomis – Atvejai, kuriems Komisija neprieštarauja ⁽¹⁾	22
2012/C 72/03	Neprieštaravimas praneštai koncentracijai (Byla COMP/M.6369 – HBO/Ziggo/HBO Nederland) ⁽²⁾	24
2012/C 72/04	Neprieštaravimas praneštai koncentracijai (Byla COMP/M.6216 – IHC/DEME/Oceanflore JV) ⁽²⁾	24

LT

Kaina:
3 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE, išskyrus EB sutarties I priede išvardintus produktus
⁽²⁾ Tekstas svarbus EEE

IV Pranešimai

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Europos Komisija

2012/C 72/05	Euro kursas	25
2012/C 72/06	2012 m. kovo 9 d. Komisijos sprendimas dėl trijų naujų Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto narių skyrimo	26
2012/C 72/07	Komisijos komunikatas – Išskaitymo iš kvotų pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 105 straipsnio 1, 2 ir 5 dalis gairės	27

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

2012/C 72/08	Institucijų, kurioms suteikta teisė išduoti kultūros vertybių eksporto licencijas, sąrašas, paskelbtas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 116/2009 3 straipsnio 2 dalį	29
2012/C 72/09	Švedijos informacija dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/35/ES įgyvendinimo	43
2012/C 72/10	Atnaujinta informacija apie kertančiųjų išorės sienas turėtinąs orientacines sumas, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), 5 straipsnio 3 dalyje (OL C 247, 2006 10 13, p. 19; OL C 153, 2007 7 6, p. 22; OL C 182, 2007 8 4, p. 18; OL C 57, 2008 3 1, p. 38; OL C 134, 2008 5 31, p. 19; OL C 37, 2009 2 14, p. 8; OL C 35, 2010 2 12, p. 7; OL C 304, 2010 11 10, p. 5; OL C 24, 2011 1 26, p. 6; OL C 157, 2011 5 27, p. 8; OL C 203, 2011 7 9, p. 16; OL C 11, 2012 1 13, p. 13)	44

V Nuomonės

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2012/C 72/11	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla COMP/M.6521 – Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance/Warta) ⁽¹⁾	45
--------------	--	----

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBA

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS REKOMENDACIJA

2011 m. gruodžio 22 d.

dėl kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais

(ESRV/2011/2)

(2012/C 72/01)

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS BENDROJI VALDYBA,

finansuoti; be to, kinta kai kurios kitos sandorių šalys. Terminų nesutapimo ir kintančių investuotojų derinys yra pagrindinė pažeidžiamumo rūšis;

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 2 dalies b, d ir f punktus ir 16–18 straipsnius,

- (3) po didelės įtampos, patirtos 2008 metais, nuo 2011 m. birželio mėn. tęsiasi įtampa finansavimo JAV doleriais rinkose; dėl to, siekiant suteikti finansavimą JAV doleriais, centriniai bankai įvedė apskaitimo sandorių finansavimo linijas. Šios įtampos sukelia didelę tiesioginę riziką, kuri gali grėsti visai sistemai: visų pirma, trumpuoju laikotarpiu, banko likvidumui, o vidutinės trukmės laikotarpiu – realiajai ekonomikai, kadangi sumažėja Sąjungos kredito įstaigų skolinimas JAV doleriais, ir šių kredito įstaigų mokumui, jei išskolinimas mažinamas paskubomis ir žemomis kainomis;

atsižvelgdama į 2011 m. sausio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos sprendimą ESRV/2011/1, kuriuo patvirtinamos Europos sisteminės rizikos valdybos darbo tvarkos taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 15 straipsnio 3 dalies e punktą ir 18–20 straipsnius,

atsižvelgdama į atitinkamų privačiojo sektoriaus suinteresuotųjų asmenų nuomones,

- (4) pastaraisiais metais kredito įstaigos, centriniai bankai ir priežiūros institucijos įgyvendino priemones, skirtas bendrosioms finansavimo ir likvidumo rizikoms sušvelninti; kai kurios iš šių priemonių padėjo pagerinti Sąjungos kredito įstaigų finansavimą JAV doleriais ir likvidumo pozicijas. Vis dėlto, siekiant išvengti įtampų finansavimo JAV doleriais rinkose pasikartojimo, reikalingas sisteminis metodas;

kadangi:

- (1) JAV doleriai yra svarbi Sąjungos kredito įstaigų finansavimo valiuta. Sąjungos kredito įstaigos daugiausia skolinasi JAV doleriais didmeninėse rinkose;
- (2) iš esmės neatitinka Sąjungos kredito įstaigų JAV dolerių turto ir išipareigojimų terminai: trumpalaikis didmeninis finansavimas naudojamas ilgalaikiai veiklai ir turtui

- (5) mikrolygio rizikos ribojimo priemonės turėtų būti sustiprintos siekiant makrolygio rizikos ribojimo tikslų – išvengti tokios Sąjungos kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais įtampos, kokia buvo matoma pastarųjų finansinių krizių metu;
- (6) duomenų trūkumas Sąjungos lygiu riboja galimybę išanalizuoti galimą finansavimo JAV doleriais rizikos poveikį; todėl reikėtų pagerinti duomenų kokybę;

⁽¹⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

⁽²⁾ OL C 58, 2011 2 24, p. 4.

- (7) viso bankų sektoriaus ir atskirų įmonių atidi stebėsena padėtų kompetentingoms institucijoms geriau įvertinti finansavimo JAV doleriais ir likvidumo rizikų pokyčius; tai taip pat padėtų joms skatinti bankus imtis būtinų *ex ante* priemonių pernelyg didelei rizikai apriboti ir rizikos valdymui patobulinti. Rekomenduojamos priemonės šios srityse atitinka 2011 m. rugsėjo 21 d. ESRV rekomendacijos dėl skolinimo užsienio valiutomis ⁽¹⁾ F rekomendaciją;
- (8) viena iš priemonių finansavimo JAV doleriais rizikoms sušvelninti yra ypatingųjų atvejų finansavimo planai, kuriais siekiama išvengti didėjančių finansavimo problemų ekstremaliose situacijose. Tačiau ypatingųjų atvejų planai gali sukelti naujų sisteminių problemų, jei dėl jų kredito įstaigos tuo pačiu metu imtųsi panašių veiksmų;
- (9) 2012 m. antroje pusėje Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) peržiūrės šios rekomendacijos įgyvendinimo pažangą;
- (10) šios rekomendacijos priede nagrinėjama reikšminga sisteminė rizika finansų stabilumui Sąjungoje, kurią sukelia Sąjungos kredito įstaigų finansavimas JAV doleriais;
- (11) ši rekomendacija nepažeidžia Sąjungos centrinių bankų įgaliojimų vykdyti pinigų politiką ir ESRV pavestų užduočių;
- (12) ESRV rekomendacijos skelbiamos po to, kai Tarybai pranešama apie Bendrosios valdybos ketinimą tai padaryti ir Tarybai suteikiama galimybė reaguoti;
- b) finansavimo koncentraciją pagal kitos sandorio šalies rūšį, didžiausią dėmesį teikiant kitoms trumpalaikių sandorių šalims;
- c) JAV dolerių apsisikeitimo sandorių (įskaitant valiutų palūkanų normų apsisikeitimo sandorius) vartojimą;
- d) rizikos pozicijas grupės viduje.
2. Kol finansavimo JAV doleriais ir likvidumo rizikos pozicijos nepasiekė pernelyg aukšto lygio, apsvarstyti galimybę:
- a) skatinti kredito įstaigas imtis veiksmų tinkamai valdyti rizikas, kylančias dėl terminų JAV doleriais neatitikimų;
- b) riboti riziką, kartu vengiant nevaldomo esamų finansavimo struktūrų reguliavimo.

B rekomendacija – Ypatingųjų atvejų finansavimo planai

Nacionalinėms priežiūros institucijoms rekomenduojama:

1. užtikrinti, kad savo ypatingųjų atvejų finansavimo planuose kredito įstaigos numatytų veiksmus finansavimo JAV doleriais šokui valdyti ir kad šios kredito įstaigos būtų apsvarstę tokių veiksmų galimybes, jei tuo pačiu metu jų bandytų imtis daugiau nei viena kredito įstaiga. Ypatingųjų atvejų finansavimo planuose turėtų būti apsvarstyti bent galimi ypatingųjų atvejų finansavimo šaltiniai, jei sumažėtų pasiūla iš skirtingų kitų sandorių šalių kategorijų;
2. įvertinti ypatingųjų atvejų finansavimo planuose numatytų šių valdymo veiksmų galimybes viso bankų sektoriaus lygiu. Jeigu laikoma, kad kredito įstaigų vienalaikiai veiksmai galėtų sukelti galimą sisteminę riziką, nacionalinėms priežiūros institucijoms rekomenduojama apsvarstyti veiksmus šiai rizikai sumažinti ir šių veiksmų poveikį Sąjungos bankų sektoriaus stabilumui.

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1 SKIRSNIS

REKOMENDACIJOS

A rekomendacija – Finansavimo JAV doleriais ir likvidumo stebėsena

Nacionalinėms priežiūros institucijoms rekomenduojama:

1. Atidžiai stebėti kredito įstaigų finansavimą JAV doleriais ir jų prisiimamą likvidumo riziką; tai būtų dalis jų atliekamos kredito įstaigų viso finansavimo ir likvidumo pozicijų stebėsenos. Visų pirma nacionalinės priežiūros institucijos turėtų stebėti:

- a) terminų JAV doleriais neatitikimą;

⁽¹⁾ 2011 m. rugsėjo 21 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2011/1 dėl skolinimo užsienio valiutomis (OL C 342, 2011 11 22, p. 1).

2 SKIRSNIS

ĮGYVENDINIMAS

1. Aiškinimas

1. Šioje rekomendacijoje:

- a) kredito įstaiga – kredito įstaiga, kaip apibrėžta 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ⁽²⁾ 4 straipsnio 1 dalyje;
- b) Sąjungos kredito įstaiga – kredito įstaiga, pagal Direktyvą 2006/48/EB turinti leidimą vykdyti veiklą valstybėje narėje;

⁽²⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

- c) nacionalinė priežiūros institucija – kompetentinga ar priežiūros institucija, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1092/2010 1 straipsnio 3 dalies f punkte;
 - d) finansavimas JAV doleriais – lėšų gavimas JAV doleriais išreikštais išsipareigojimais.
2. Priedas yra sudedamoji šios rekomendacijos dalis. Esant prieštaravimų tarp pagrindinio teksto ir priedo, vadovaujamasi pagrindiniu tekstu.

2. Įgyvendinimo kriterijai

1. Šios rekomendacijos įgyvendinimui taikomi tokie kriterijai:
- a) ši rekomendacija taikoma tik Sąjungos kredito įstaigų finansavimui JAV doleriais;
 - b) turėtų būti vengiama galimybės rinktis palankesnes reglamentavimo sąlygas;
 - c) įgyvendinant turi būti tinkamai atsižvelgiama į proporcingumo principą, kadangi kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais sisteminė reikšmė yra skirtinga; kartu turi būti atsižvelgiama į kiekvienos rekomendacijos tikslą ir turinį;
 - d) kiti konkretūs A ir B rekomendacijų įgyvendinimo kriterijai yra išdėstyti priede.
2. Adresatai turi pranešti ESRV ir Tarybai apie veiksmus, kurių buvo imtasi laikantis šios rekomendacijos, arba tinkamai pateisinti neveikimą. Ataskaitose turi būti pateikiama bent:
- a) informacija apie veiksmų, kurių imtasi, esmę ir grafiką;
 - b) veiksmų, kurių imtasi, poveikio šios rekomendacijos tikslų požiūriu, vertinimas;
 - c) išsamus bet kokio neveikimo ar nukrypimo nuo šios rekomendacijos, įskaitant bet kokią uždelimą, pateisinimas.

3. Tolesnių veiksmų grafikas

1. Iki 2012 m. birželio 30 d. adresatai turi pranešti ESRV ir Tarybai apie veiksmus, kurių buvo imtasi laikantis A ir B rekomendacijų, o neveikimo atveju – tinkamą pateisinimą.
2. Nacionalinės priežiūros institucijos gali teikti suvestines ataskaitas per EBI.
3. Bendroji valdyba gali pratęsti 1 dalyje numatytus terminus, jei vienai ar daugiau rekomendacijų įgyvendinti valstybėse narėse reikia imtis teisėkūros iniciatyvų.

4. Stebėseną ir vertinimas

1. ESRV sekretoriatas:
 - a) padeda adresatams, įskaitant pagalbą organizuojant koordinuotą ataskaitų teikimą, teikia reikiamus ataskaitų modelius, o prireikus – išsamiau apibūdina tolesnių veiksmų ypatumus ir grafiką;
 - b) tikrina adresatų tolesnius veiksmus, įskaitant ir tuos atvejus, kai jie to prašo, ir per du mėnesius nuo terminų tolesniems veiksams atlikti pasibaigimo per Valdymo komitetą teikia Bendrajai valdybai ataskaitą apie tuos tolesnius veiksmus.
2. Bendroji valdyba įvertina adresatų pateiktas ataskaitas apie veiksmus ir pateisinimus dėl neveikimo ir, kai tinkama, sprendžia, ar šios rekomendacijos buvo laikomasi ir adresatai tinkamai pateisino savo neveikimą.

Priimta Frankfurte prie Maino 2011 m. gruodžio 22 d.

ESRV Pirmininkas
Mario DRAGHI

PRIEDAS

**EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS REKOMENDACIJOS DĖL SĄJUNGOS KREDITO ĮSTAIGŲ
FINANSAVIMO JAV DOLERIAIS**

	<i>Puslapis</i>
Santrauka	2
I. Sąjungos kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais apžvalga	2
II. Rizika, kylanti dėl finansavimo JAV doleriais naudojimo	9
III. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijos	13
Priedėlis. Duomenų apie Sąjungos kredito įstaigų finansavimą JAV doleriais savanoriškas rinkimas	20

SANTRAUKA

JAV doleris yra svarbi ES kredito įstaigų finansavimo valiuta. Ji sudaro apie 15 % kredito įstaigų visų įsipareigojimų. Beveik visas finansavimas, kuriuo galima naudotis ES, yra didmeninis, o didelė jo dalis yra itin trumpalaikė. Atrodo, kad iš esmės neatitinka ilgalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų JAV doleriais terminai, be to, kai kurių sandorio šalių dalyvavimas rinkoje nėra pastovus. Toks terminų neatitikimo ir investuotojų nepastovumo derinys yra pagrindinė pažeidžiamumo rūšis.

Turimi duomenys rodo, kad nuo 2011 m. birželio mėn. tęsiasi įtampa finansavimo JAV doleriais rinkose. Neseniai kai kurios ES kredito įstaigos paskelbė apie planus sumažinti turtą JAV doleriais, iš dalies siekdamos sumažinti savo priklausomybę nuo finansavimo JAV doleriais. Dėl šios priežasties gali kilti mažiausiai dvi tiesioginės ir greičiausiai sisteminės rizikos: pasireikš poveikis ES kredito įstaigų mokumui, jei turtas parduodamas paskubomis ir už žemą kainą, o dėl sumažėjusio ES kredito įstaigų skolinimo JAV doleriais taip pat bus paveikta ir realioji ekonomika.

Remiantis rinkos informacija, galima daryti išvadą, kad apskaitimo sandorių linijos tarp centrinių bankų, net kai jomis ir nesinaudojama, rinkos dalyviams teikia pasitikėjimo ir skatina užsienio valiutų apskaitimo sandorių rinkos veikimą. Tai gali reikšti, kad yra moralinė rizika, trukdanti ES kredito įstaigoms pereiti prie atspausnės netikėtoms situacijoms finansavimo struktūros. Iš tiesų kai kurios ES kredito įstaigos skirtingose šalyse savo ypatingųjų atvejų finansavimo planuose nenumato konkrečių veiksmų finansavimo JAV doleriais (užsienio valiutomis) sukrėtimų atvejais.

Šioje ataskaitoje pateiktos rekomendacijos nėra strategija, specialiai sukurta dabartinei įtampai sumažinti. Šių rekomendacijų tikslas yra pradėti procesą, kuris kitos finansų krizės metu padėtų išvengti ES kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais įtampos, panašios į buvusią per 2008 ir 2011 m. finansų krizes.

Šiose rekomendacijose pagrindinis dėmesys skiriamas mikrolygio rizikos ribojimo priemonių stiprinimui, siekiant makrolygio rizikos ribojimo tikslų, ir jos yra susijusios su: i) iš karto atliekamu ES kredito įstaigų finansavimo ir likvidumo JAV doleriais rizikų atidžiu stebėjimu ir, prireikus, šių rizikų ribojimu prieš joms pasiekiant pernelyg aukštą lygį, tačiau vengiant nevaldomo dabartinių finansavimo JAV doleriais struktūrų koregavimosi; ii) užtikrinimu, kad kredito įstaigų vadovybės veiksmai finansavimo JAV doleriais sukrėtimams valdyti būtų įtraukti į kredito įstaigų ypatingųjų atvejų finansavimo planus mažinant galimą sistemine riziką, kuri gali kilti, jei kredito įstaigos tuo pačiu metu imtųsi veiksmų pagal panašius ypatingųjų atvejų finansavimo planus.

I. ES KREDITO ĮSTAIGŲ FINANSAVIMO JAV DOLERIAIS APŽVALGA

I.1. Pagrindiniai veiksniai, skatinantys kredito įstaigas naudoti finansavimą JAV doleriais

Remiantis rinkos ir priežiūros institucijų informacija, galima daryti išvadą, kad finansavimo JAV doleriais paklausą lemia keletas veiksnių:

- a) Diversifikavimas. Ypač po krizės ES kredito įstaigos pranešė siekiančios diversifikuoti savo finansavimo šaltinius – kitomis valiutomis, terminais ir investuotojų tipais. JAV dolerių rinka yra viena iš likvidžiausių ir giliausių rinkų, todėl taikant šias strategijas ji yra vienas iš pagrindinių finansavimo šaltinių.
- b) Kaina. Kai kurios ES kredito įstaigos kaip įprasta stengėsi naudoti JAV dolerius kaip pigesnę lėšų šaltinį savo turtui ne JAV doleriais finansuoti. Kai kuriais atvejais buvo susidaręs ilgalaikis kainos pranašumas užuot tiesiogiai išleidus skolos vertybinius popierius pageidaujama valiuta pirminėse rinkose, juos leidžiant JAV doleriais ir apskaitimo sandorių pagalba iškeičiant į pageidaujamą valiutą.
- c) Arbitražas. Turima duomenų, kad kai kurios ES kredito įstaigos naudojasi trumpalaikio finansavimo galimybe už mažiau kaip 25 bazinius punktus, pavyzdžiui, iš JAV savitarpio pinigų rinkos fondų, o indėlius Federalinėje rezervų sistemoje laiko už šiuo metu taikomą 25 bazinių punktų normą.
- d) Verslo modelis. Paklausa taip pat priklauso nuo tarptautinės ekonominės aplinkos, tad ir nuo kredito įstaigų (ypač aktyvių JAV dolerių rinkose) polinkio rizikuoti ir poreikio skolintis JAV doleriais, ir nuo individualių veiksmų, tokių kaip atskirų ES kredito įstaigų plėtros strategijos.

- e) Yra du metodai (kartais taikomi tuo pačiu metu). Kredito įstaigos pabrėžė, kad jų pagrindinė priemonė yra: i) bendra diversifikavimo strategija, kuri leidžia kredito įstaigoms gauti JAV dolerių ir tada apsigyventi sandorių pagalba juos iškeisti į šioms įstaigoms reikalingą valiutą; arba ii) į poreikius orientuota strategija, pagal kurią ES kredito įstaigos įvertina savo valiutų poreikį, o tada siekia gauti šį poreikį atitinkantį finansavimą.
- f) Pasiūlos veiksniai. Kai kurie JAV investuotojai siekia gauti didesnę grąžą esant žemoms palūkanų normoms. Be to, turima duomenų, kad JAV savitarpio pinigų rinkos fondų investavimo į ES kredito įstaigas alternatyvos yra ribotos – šiuo metu JAV kredito įstaigos, kurios paprastai turi tvirtą indėlininkų bazę, ir korporacijos turi palyginti didelius pinigų likučių.

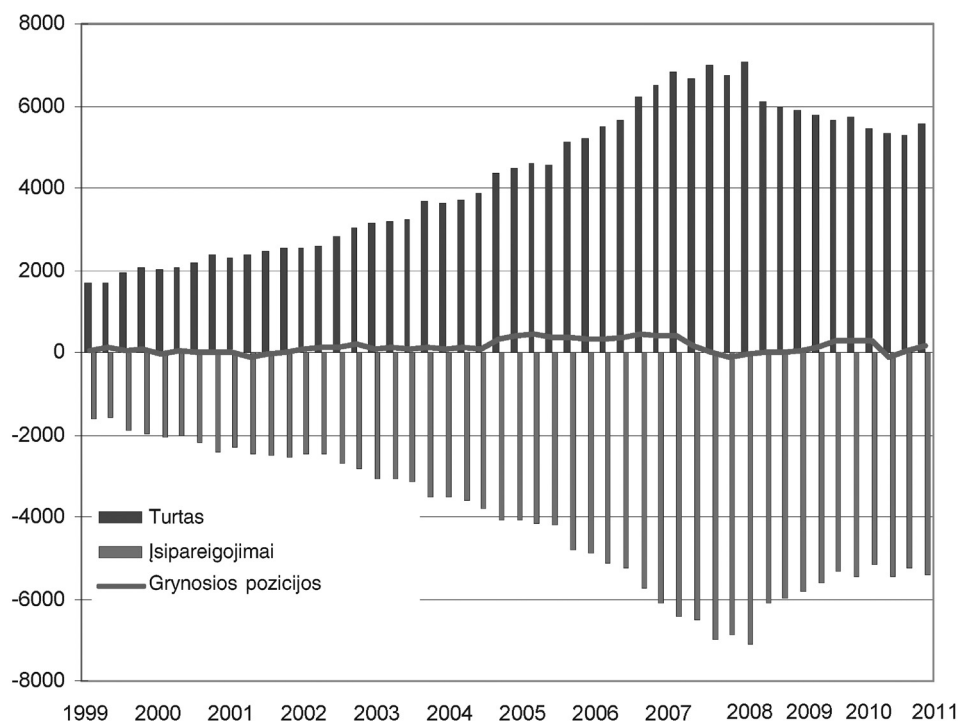
1.2. ES kredito įstaigų struktūrinė pozicija

Apskritai, prieš prasidedant finansų krizei, ES kredito įstaigų turtas ir išsipareigojimai JAV doleriais gerokai padidėjo. Remiantis Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) duomenimis, prasidėjus krizei ši tendencija pasikeitė (1 pav.). Tai, greičiausiai, rodo nuo finansų krizės pradžios tebevykstantį ES kredito įstaigų finansinio sverto mažinimą, ypač seniai įsigyto turto atžvilgiu.

Remiantis Europos sisteminės rizikos valdybos (ESRV) surinkta informacija, galima toliau analizuoti turto ir išsipareigojimų JAV doleriais dydį. Kai kuriose šalyse neatitikimas tarp turto ir išsipareigojimų JAV doleriais yra palyginti nedidelis. Kitose šalyse išsipareigojimai yra didesni negu turimas turtas, o tai atitinka rinkos informaciją, kad, platesniame finansavimo šaltinių diversifikavimo kontekste, kai kurios ES kredito įstaigos linkusios naudoti JAV dolerius kaip oportunistinį finansavimo šaltinį, o paskui apsigyventi sandorių pagalba pakeisti juos į kitas valiutas. Išsipareigojimai JAV doleriais sudaro truputį daugiau negu 15 % visų išsipareigojimų Europos Sąjungos lygiu.

1 pav.

ES kredito įstaigų bendroji ir grynoji pozicijos (mlrd. JAV dolerių)

Šaltinis: TAB įverčiai, ketvirčio duomenys.

1.3. Pagrindiniai finansavimo JAV doleriais panaudojimai (turtas) ir šaltiniai (išsipareigojimai)

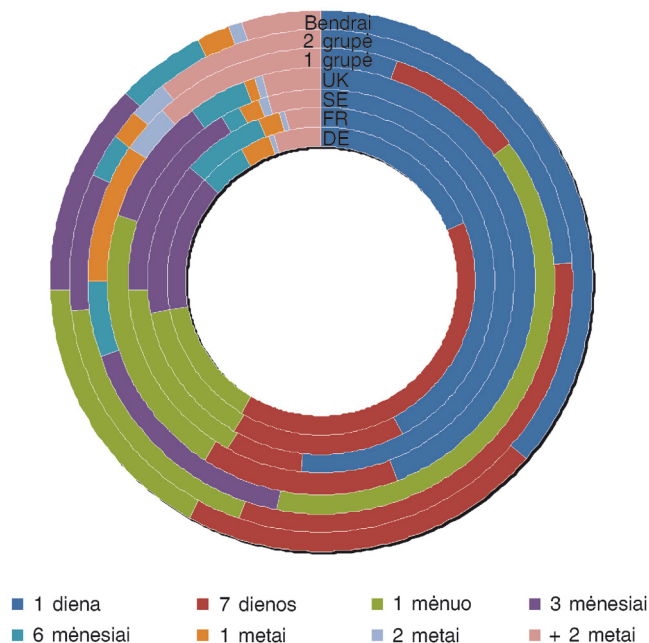
Atidžiau išanalizavus duomenis apie ES kredito įstaigų turtą JAV doleriais, matyti, kad JAV doleriai daugiausia naudojami keturiems tikslams: i) paskoloms JAV doleriais nefinansinėms korporacijoms (tarptautinės prekybos ir projektų finansavimas), ir šiek tiek mažiau – JAV komerciniam ir viešajam sektoriams; ii) tarpbankiniam skolinimui (įkaitu užtikrintam ir įkaitu neužtikrintam), kuris paprastai yra trumpalaikis; iii) indėliais Federalinėje rezervų sistemoje laikomoms pinigų atsargoms ir iv) ES kredito įstaigų prekybai valiuta.

Su tam tikromis išimtimis, ES kredito įstaigos neturi didelės mažmeninės bazės JAV doleriais (mažmeniniai indėliai JAV doleriais sudaro tik 3 % visų įsipareigojimų). Didžioji dalis finansavimo gaunama iš didmeninių rinkų, o atpirkimo sandoriai, komerciniai vekseliai ir indėlių sertifikatai yra pagrindinės priemonės. JAV pinigų rinkos investuotojai yra pagrindiniai investuotojai į komercinių vekselių ir indėlių sertifikatų JAV doleriais programas.

Remiantis ESRV surinktais duomenimis, galima daryti išvadą, kad įkaitu užtikrintas ir neužtikrintas didmeninis finansavimas JAV doleriais sudaro apytikriai trečdalį visos ES kredito įstaigų didmeninio finansavimo veiklos. Tai iš dalies rodo, kad JAV didmeninės rinkos yra tarp likvidžiausių pasaulio rinkų. JAV didmeninės rinkos yra ypač svarbios trumpesnių terminų atveju. Apytikriai 75 % ES kredito įstaigų didmeninio finansavimo JAV doleriais terminas yra trumpesnis negu vienas mėnuo (2 pav.). Remiantis Europos bankininkystės institucijos (EBI) duomenimis, finansavimas, kurio terminas yra ilgesnis negu vieni metai, nė vienoje šalyje neviršija 20 % bendro didmeninio finansavimo JAV doleriais.

2 pav.

Didmeninis finansavimas JAV doleriais pagal terminą ir šalį

Šaltinis: ESRV (žr. A šablono aprašymą priedėlyje) ir vidaus skaičiavimai.

Pastabos. Ataskaitinė data yra 2010 m. gruodžio 31 d., išskyrus Maltą ir Švediją (2011 m. birželio 30 d.). 1 grupė apima Graikijos, Kipro ir Maltos duomenis, 2 grupė – Belgijos, Danijos, Ispanijos, Nyderlandų ir Austrijos duomenis.

1.4. Turto ir įsipareigojimų JAV doleriais terminai

Nors daugeliu atvejų ES kredito įstaigų įsipareigojimai JAV doleriais yra trumpalaikiai, turtas JAV doleriais, kaip ir galima tikėtis, paprastai yra ilgesnių terminų. Apytikriai vieno trečdalo turto JAV doleriais trukmė yra ilgesnė negu vieni metai. Palyginimas su bendra ES kredito įstaigų balansų terminų struktūra rodo, kad terminų neatitikimas tarp turto ir įsipareigojimų JAV doleriais yra gerokai labiau pastebimas negu terminų neatitikimas tarp visų valiutų apskritai.

Atsižvelgdami į euro zonos ir pasaulio makroekonominis sunkumus, 2011 m. antrąjį pusmetį JAV investuotojai dar labiau sumažino finansavimo JAV doleriais kredito įstaigoms už JAV ribų dydį ir trukmę. 2011 m. trečiąjį ketvirtį daugelio ES kredito įstaigų įkaitu neužtikrinto didmeninio finansavimo JAV doleriais pratęsimo terminai gerokai sutrumpėjo. Palyginti su 2011 m. antruoju ketvirčiu, naujų finansavimo JAV doleriais priemonių trukmė buvo gerokai trumpesnė. Ilgesnės trukmės, įkaitu neužtikrintų skolos JAV doleriais vertybinių popierių rinka daugumai ES kredito įstaigų iš esmės neveikė, išskyrus kai kurias Skandinavijos ir Šiaurės šalių kredito įstaigas, kurioms pavyko išplatinti pakankamai dideles ilgos trukmės skolos vertybinių popierių JAV doleriais emisijas. Apskritai atrodo, kad investuotojai yra linkę skirtingai traktuoti kredito įstaigas pagal jų kilmės šalį.

I.5. Likvidaus turto atsargos

2010 m. gruodžio mėn. ES kredito įstaigos, apie kurias ESRV turėjo duomenų, turėjo sukaupusios apie 570 mlrd. EUR vertės turto JAV doleriais kaip bendrą likvidumo atsvaros pajėgumą⁽¹⁾. Bendrai tai sudarė apytikriai 20 % visų įsipareigojimų JAV doleriais, jeigu vertinama pagal plačiausią likvidumo atsvaros pajėgumo apibrėžtį. Maždaug du trečdaliai šios sumos buvo tinkami pateikti įkaitu centriniams bankams. Likvidus turtas kitomis valiutomis galėjo būti naudojamas reaguojant į JAV dolerio rinkų sukrėtimus, iš dalies atsižvelgiant į tai, kaip veikė užsienio valiutų rinkos.

Vis dėlto, esant finansinei įtampai, tik labai likvidus turtas galėtų būti naudojamas kaip veiksminga likvidumo atsarga. Jei atsižvelgiama tik į grynuosius pinigus ir kredito įstaigų atsargas (viršijančias minimalių privalomųjų atsargų reikalavimus) centriniame banke ir neįkeistus valstybių skolų reikalavimus, laikomus centriniuose bankuose, kuriems taikoma nulinis rizikos svoris, analizuojamos ES kredito įstaigų grupės atveju likvidaus turto JAV doleriais atsarga sumažėja iki 172 mlrd. EUR.

I.6. Finansavimo JAV doleriais teikėjų grupavimas

Remiantis ESRV surinkta kokybine informacija, išskiriamos septynios pagrindinės trumpalaikio finansavimo JAV doleriais teikėjų kategorijos:

- a) JAV savitarpio pinigų rinkos fondai;
- b) pinigų institucijos, centriniai bankai ir valstybių turto fondai, kurie turi daug turto JAV doleriais;
- c) vertybinių popierių skolinimo įmonės;
- d) daug JAV dolerių sukaupusios kredito įstaigos (per tarpbankinę rinką (paprastai labai trumpo laikotarpio) ir per užsienio valiutų apsikeitimo sandorių rinką);
- e) stambios JAV korporacijos;
- f) JAV vyriausybės įkurtos įmonės (*Fannie Mae* ir *Freddie Mac*);
- g) yra pavienių duomenų, kad ES kredito įstaigos, norėdamos pritraukti JAV dolerių, naudojasi ne tik pagrindiniais finansavimo JAV doleriais šaltiniais, bet ir už JAV ribų esančiomis rinkomis (daugiausia Azijos rinkomis).

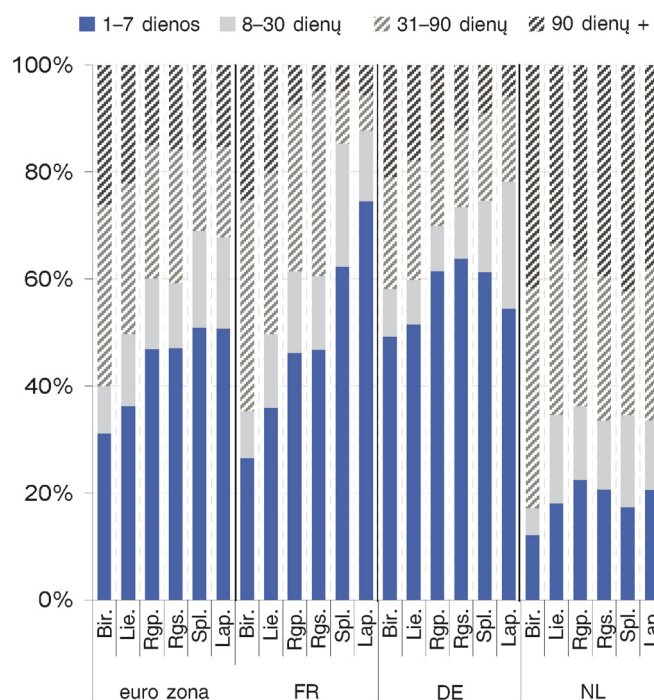
Kaip rodo JAV savitarpio pinigų rinkos fondų patirtis pastaraisiais mėnesiais, dauguma iš šių teikėjų yra ypač jautrūs suvokiamoms kredito rizikos problemoms. Nors vertinama, kad JAV savitarpio pinigų rinkos fondai sudaro apytikriai 2 % visos ES bankų sistemos visų įsipareigojimų, kai kurių ES kredito įstaigų procentinė dalis gali sudaryti iki 10 %.

Pastaraisiais mėnesiais JAV savitarpio pinigų rinkos fondai su laisvesnėmis investavimo gairėmis (angl. *prime MMMFs*) sutrumpino ES kredito įstaigoms keliose valstybėse narėse teikiamo finansavimo terminus, todėl bent jau euro zonos kredito įstaigų atveju 2011 m. spalio ir lapkričio mėn. finansavimo vienam mėnesiui ar trumpesniai laikotarpiui dalis padidėjo iki apytikriai 70 % (3 pav.). Be to, jie sumažino bendras skolinimo ES kredito įstaigoms apimtis, nors pokyčiai atskirose šalyse nuo 2011 m. gegužės iki lapkričio mėn. buvo labai skirtingi (4 pav.).

⁽¹⁾ Likvidumo atsvaros pajėgumas – tai lėšų kiekis, kurį bankas gali įgyti likvidumo poreikiams tenkinti. Likvidumo atsarga paprastai apibrėžiama kaip likvidumo atsvaros pajėgumas trumpu laikotarpiu testavimo nepalankiausiomis aplinkybėmis scenarijaus atveju. Visos šios lėšos turi būti prieinamos nustatytu trumpu laikotarpiu (vadinamuoju išgyvenimo laikotarpiu).

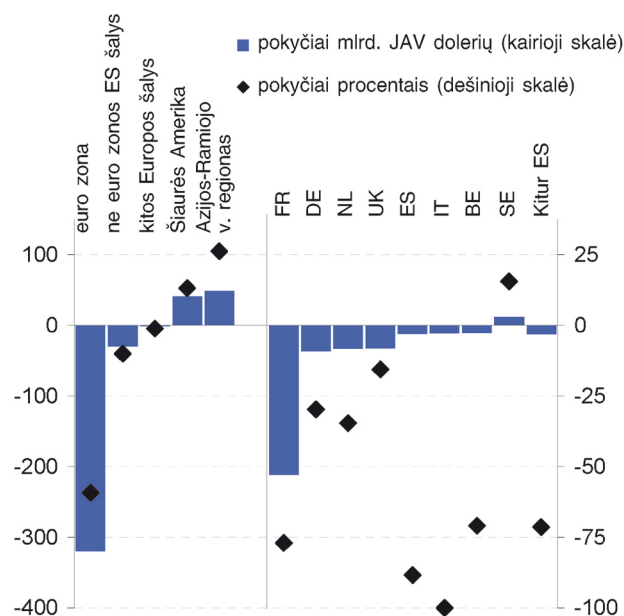
3 pav.

JAV savitarpio pinigų rinkos fondų pozicijų euro zonos kredito įstaigų atžvilgiu terminų struktūra

4 pav.

JAV savitarpio pinigų rinkos fondų su laisvesnėmis investavimo gairėmis pozicijų ES kredito įstaigų atžvilgiu pokyčiai nuo 2011 m. gegužės iki lapkričio mėn.

Šaltinis: JAV vertybinių popierių ir apyvartos komisijos ir Europos Centrinio Banko (ECB) skaičiavimai.

1.7. Rinkos rodikliai

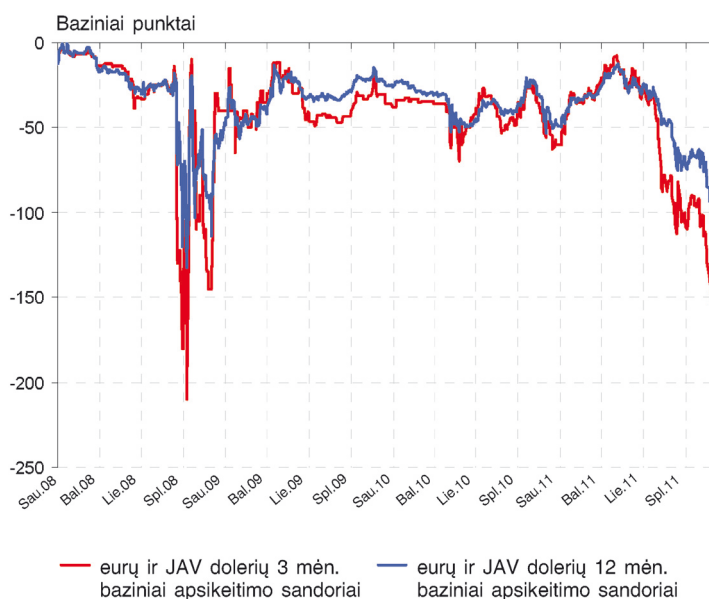
Didžiausios ES kredito įstaigos plačiai naudojasi JAV didmeninėmis rinkomis, kad galėtų patenkinti savo finansavimosi JAV doleriais poreikį, o daugelis antrojo lygio ES kredito įstaigų, siekdamos gauti JAV dolerių, labiau pasitiki pirmojo lygio ES kredito įstaigomis ir užsienio valiutų apskaitos sandorių rinkomis. Terminuoto eurų pakeitimo JAV doleriais kaina – tai matyti iš eurų ir JAV dolerių bazinių apskaitos sandorių (5 pav.) – pasiekė aukščiausią lygį po *Lehman* žlugimo. Per 2011 m. pirmus keturis mėnesius eurų ir JAV dolerių bazinių apskaitos sandorių kaina gerokai sumažėjo, tačiau nuo gegužės pradžios vėl didėjo. Nuo birželio vidurio dienos svyravimai padidėjo, o tai rodo finansų rinkų neapibrėžtumą, susijusį su ES kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais sąlygomis.

Žlugus *Lehman Brothers* ECB pradėjo intensyviau naudoti JAV dolerių apskaitos sandorių liniją, dėl kurios buvo susitarta su Federaline rezervų sistema, siekiant suteikti Eurosistemos kredito įstaigoms likvidumo JAV doleriais (6 pav.). 2008 m. pabaigoje likvidumą JAV doleriais teikiančių operacijų likutis ECB sudarė beveik 300 mlrd. USD.

Remiantis rinkos informacija, apskaitos sandorių linijos tarp centrinių bankų, net kai jomis ir nesinaudojama, rinkos dalyviams teikia pasitikėjimo ir skatina užsienio valiutų apskaitos sandorių rinkos veikimą. Tai gali reikšti, kad yra moralinė rizika, trukdanti ES kredito įstaigoms pereiti prie atspausnės netikėtoms situacijoms finansavimo struktūros, nors naudojimosi šiomis galimybėmis kaina turėtų iš dalies sumažinti šią riziką. 1 intarpe apibendrinamas užsienio valiutų apskaitos sandorių rinkų naudojimas ir iniciatyvos šioje srityje, skirtos atsparumui padidinti.

5 pav.

Baziniai apskaitos sandoriai eurais ir JAV doleriais

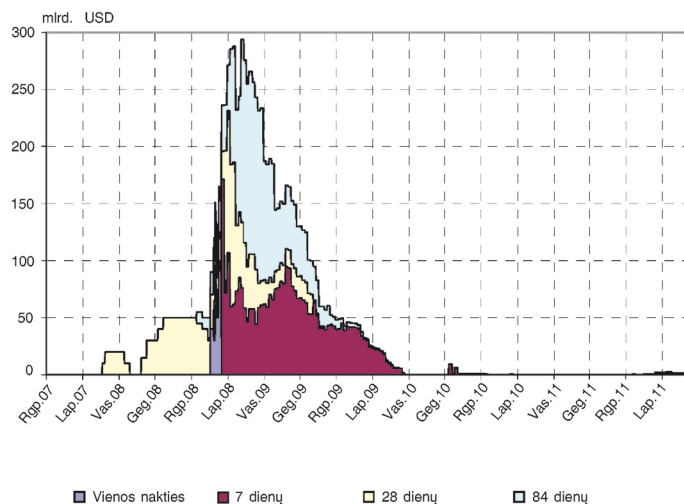

Šaltinis: Bloomberg.

6 pav.

ECB naudojimas Federalinės rezervų sistemos apskaitos sandorių linija

ECB likvidumo didinimo operacijų likučiai

Šaltinis: ECB.

1 INTARPAS: Užsienio valiutų apskaitos sandorių rinkų veikimas ir atsparumas

Finansų krizės pradžioje sumažėjus tarpbankiniam įkaitu neužtikrintam skolinimui, ES kredito įstaigoms teko pasinaudoti kitomis galimybėmis ir labiau naudotis įkaitu užtikrintu finansavimu (užsienio valiutų apskaitos sandoriai ir atpirkimo sandoriai). Didesnis naudojimas įkaitu užtikrintu finansavimu pradėjo trukdyti ir šioms rinkoms, ypač užsienio valiutų apskaitos sandorių rinkai. Bankrutavus *Lehman Brothers*, gauti JAV dolerių per užsienio valiutų apskaitos sandorius tapo labai sudėtinga ir brangu (2008 m. spalio mėn. trijų mėnesių eurų ir JAV dolerių bazinio apskaitos sandorio kotiruotės viršijo – 200 bazinių punktų).

Dėl šio bendro sutrikimo finansavimo JAV doleriais rinkose buvo sudarytos apskaitos sandorių linijos tarp Federalinės rezervų sistemos ir kai kurių centrinių bankų, įskaitant ECB. 2008 m. pabaigoje, pasiekusi aukščiausią lygį, bendra Federalinės rezervų sistemos centriniams bankams paskolinta suma sudarė apytikriai 550 mlrd. USD. Didžioji dalis šios sumos buvo paskolina Europos centriniams bankams (ECB, Anglijos bankui ir Šveicarijos nacionaliniam bankui). Pavyzdžiui, 2008 m. pabaigoje ECB suteikto Eurosistemos sandorio šalims likvidumo JAV doleriais likutis siekė beveik 300 mlrd. USD. Tai atitinka Eurosistemos atsargas (konvertuojamomis užsienio valiutomis), kurios 2008 m. pabaigoje siekė 145 mlrd. EUR (arba apie 200 mlrd. USD). Net jeigu dalis šio likvidumo poreikio buvo oportunistinio ir (arba) prevencinio pobūdžio, JAV dolerių trūkumo mastas buvo toks, kad centriniams bankams būtų buvę sunku ar net neįmanoma patiems (iš nuosavų atsargų arba per rinką) finansuoti tokį likvidumo poreikį. Suintensyvėjus vyriausybės skolų krizei, 2010 m. gegužės mėn. buvo atnaujintos apskaitos sandorių linijos tarp Federalinės rezervų sistemos ir kai kurių centrinių bankų (ECB, Anglijos banko, Šveicarijos nacionalinio banko, Kanados banko ir Japonijos banko), o tai padėjo nuraminti rinkos dalyvius, kad, prireikus, už JAV ribų įsteigtos kredito įstaigos galės gauti finansavimą JAV doleriais.

Tai, kad ne JAV veikiantys centriniai bankai teikė JAV dolerius, buvo labai veiksmingas būdas rinkos veikimui atkurti. Labai sparčiai JAV dolerių apskaitos sandorių bazė (skirtumas tarp euro – JAV dolerio apskaitos sandorių taikomos JAV dolerių palūkanų normos ir JAV dolerių LIBOR) sumažėjo. Be to, 2008 m. pabaigoje pasiekęs aukščiausią lygį, naudojimas Federalinės rezervų sistemos apskaitos sandorių finansavimo linijomis sumažėjo. Pavieniai duomenys ir rinkos atsakomoji reakcija leidžia manyti, kad užsienio valiutų apskaitos sandorių rinka suteikė pakankamai likvidumo, kad ES kredito įstaigos galėtų skolintis JAV doleriais, iškeisdamos savo vidaus valiutą.

Keliuose centrinių bankų ir rinkos organizacijų parengtuose dokumentuose pabrėžiama, kad finansų krizės metu užsienio valiutų rinka parodė savo atsparumą dėl Susieto atsiskaitymo sistemos (angl. *Continuous Linked Settlement*) bei dėl dažnesnio savitarpio išipareigojimus sureguliuojančių bendrųjų sutarčių priedų (angl. *Credit Support Annexes*) naudojimo. Dabar Europos ir JAV reguliavimo institucijos svarsto, ar būtų tinkama, kad užsienio valiutų apskaitos sandoriams būtų privalomas atsiskaitymas per pagrindinę sutarties šalį.

Vertinant rizikas, užsienio valiutų apsiskeitimo sandorių rinkos atsparumas krizės metu yra svarbus aspektas. Šiuo atžvilgiu reikėtų atidžiau vertinti du aspektus. Pirmia, nors ir nėra duomenų, rinkos dalyvių pavieniai atsiliepimai leidžia manyti, kad JAV dolerių trūkumo ir poreikio skolinis JAV doleriais per užsienio valiutų apsiskeitimo sandorių rinką mastas iki dabar buvo mažesnis negu iš karto po *Lehman Brothers* žlugimo. Antra, tarp Federalinės rezervų sistemos ir Europos centrinių bankų veikiančios apsiskeitimo sandorių linijos yra tarsi apsauginis tinklas, suteikiantis pasitikėjimo rinkos dalyviams.

Dėl pastaruoju metu centrinių bankų atliktų koordinuotų veiksmų, siekiant sumažinti suvaržymus finansavimo JAV doleriais rinkose (mažinant skolinimo kainą ir toliau vykdant trijų mėnesių trukmės aukcionus), finansavimo sąlygos ES kredito įstaigoms šiek tiek pagerėjo. Nors bazinių apsiskeitimo sandorių kotiruotės kiek susitraukė, tačiau JAV dolerių LIBOR norma nepasikeitė. Išskyrus bendrą nenorą rizikuoti, galima išskirti du elementus, kurie skatino tebetvyrančią įtampą: neigiamas požiūris į trijų mėnesių trukmės aukcionų dalyvius ir tai, kad kredito įstaigų stambūs klientai (pensijų ir savitarpio fondai, korporacijos) negali pasinaudoti centrinio banko siūlomomis galimybėmis. Todėl susiklosčius tokiai situacijai, kai kredito įstaigos nesiryzta imtis rinkos formuotojo vaidmens, šie klientai yra priklausomi nuo užsienio valiutų apsiskeitimo sandorių rinkos rizikai apdrausti.

II. RIZIKA, KYLANTI DĖL FINANSAVIMO JAV DOLERIAIS NAUDOJIMO

ESRV aptarė rizikos, kylančios dėl ES kredito įstaigų priklausomybės nuo finansavimo JAV doleriais ir terminų neatitikimo JAV doleriais, du pagrindinius šaltinius: trumpalaikę likvidumo riziką ir vidutinio laikotarpio riziką, susijusią su poveikiu ES realiajai ekonomikai, kurį dėl finansavimo JAV doleriais suvaržymų daro besikeičiantys verslo modeliai.

II.1. Trumpalaikė likvidumo rizika

Nuo 2008 m. centriniai bankai kelis kartus ėmėsi koordinuotų veiksmų dėl likvidumo JAV doleriais suvaržymų. Šie suvaržymai rodo ES kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais struktūrą ir JAV dolerio vaidmenį pasaulio finansų sistemoje bei dabartinės rinkos sąlygas. Bendrai tai gali reikšti, kad ES kredito įstaigos, priklausančios nuo trumpalaikio didmeninio finansavimo JAV doleriais, yra ypač pažeidžiamos. Pagrindiniai veiksniai:

- a) *Ribotas stabilus finansavimas.* ES kredito įstaigos beveik neturi mažmeninio finansavimo JAV doleriais.
- b) *Trumpalaikis pobūdis.* Kaip aptarta I dalyje, ES kredito įstaigų didmeninis finansavimas JAV doleriais paprastai yra itin trumpalaikis.
- c) *Krizės laikotarpiu užsienio investuotojai linkę mažinti investicijas labiau negu vietos investuotojai.* Yra pavojus, kad kilus krizei investuotojai grįš į vietos rinkas arba teiks mažiau reikšmės negu vietos investuotojai, į kurią užsienio firmą investuoti. Remiantis turimais krizės laikotarpio ir pastarojo meto duomenimis, galima manyti, kad kai kurios JAV investuotojų kategorijos linkusios veikti išvien ir ypač jautriai reaguoja į neigiamus atsiliepimus žiniasklaidoje, o dėl to ES kredito įstaigos gali susidurti su staigiais finansavimo suvaržymais, ypač jei finansavimas yra koncentruotas pagal finansavimo teikėjų tipą. Tai svarbu, turint omenyje, jog didmeninio JAV doleriais rinkose likvidumo pasiūla koncentruota trumpalaikių trukmių (iki 3 mėn.) segmente.
- d) *JAV savitarpio pinigų rinkos fondų vaidmuo.* JAV savitarpio pinigų rinkos fondai į neigiamų atsiliepimų žiniasklaidoje keliamą riziką linkę reaguoti greitai ir išvien. Pastaruoju metu rinkose kilę sunkumai dėl su valstybių skolomis susijusio nerimo, atrodo, ir vėl paskatino kai kuriuos JAV investuotojus į ES kredito įstaigas nuo 2011 m. vidurio pasitraukti arba sutrumpinti finansavimo terminą. JAV savitarpio pinigų rinkos fondai gali ir toliau mažinti investicijas ES kredito įstaigose dėl kelių priežasčių. Griežtesnė reglamentavimo tvarka gali paskatinti JAV savitarpio pinigų rinkos fondų finansavimo veiklos struktūrinius pokyčius. JAV Vertybinių popierių ir apyvartos komisijos reformos pradėtos įgyvendinti 2010 m. gegužės mėn., taip dar labiau apribojant JAV savitarpio pinigų rinkos fondų skolinimo terminus. Šiuo metu diskutuojama dėl antro reformų etapo. Šios reformos apima pasiūlymus, kad savitarpio pinigų rinkos fondams būtų privaloma pereiti nuo pastovios grynosios turto vertės prie kintamos grynosios turto vertės sistemos. Kita galimybė – JAV reguliavimo ir priežiūros institucijos reikalauti, kad savitarpio pinigų rinkos fondai, taikantys pastovios grynosios turto vertės modelį, turėtų sudaryti riziką amortizuojančias atsargas. Atsargų laikymas gali padidinti savitarpio pinigų rinkos fondų atsparumą, tačiau tuo pačiu lemti verslo modelio neekonomiškumą ilgu laikotarpiu. Kiti reguliavimo ir priežiūros veiksniai, galintys turėti įtakos JAV savitarpio pinigų rinkos fondų verslo modeliams, yra teisės aktų, draudžiančių JAV bankams siūlyti palūkanas už likučius einamosiose sąskaitose, panaikinimas. Tikėtina, kad jei Europos Sąjungoje bus toliau mažinami reitingai, teisės aktai bus dar labiau griežtinami.

- e) *Turto JAV doleriais kokybė.* EBI vertinimu, ES kredito įstaigų kaip likvidaus turto atsarga laikomo turto JAV doleriais kokybė yra prastesnė negu turto vietos valiuta. Be to, ES kredito įstaigų finansavimo rinkos yra ypač jautrios įvykio rizikai. Su JAV bankais susijusios naujos ir netikėtos problemos taip pat gali paveikti JAV dolerių tarpbankinę rinką.
- f) *Priklausomybė nuo užsienio valiutų rinkų.* Esant nepalankioms sąlygoms, jei bet kuris JAV dolerių trumpalaikis poreikis negali būti patenkintas realizuojant turtą JAV doleriais, ES kredito įstaigos turės pasinaudoti užsienio valiutos neatidėliotinų sandorių arba apskaitinio sandorių rinkomis, kad galėtų konvertuoti likvidų turtą kitomis valiutomis į JAV dolerius. Dėl to išauga rinkų (investuotojų), kurios turi veikti krizės atveju, skaičius. Kita vertus, pajėgumas sudaryti sandorius keliuose rinkose gali būti vertinamas kaip riziką mažinantis veiksnys. Nuo 2011 m. vidurio įtampa iš JAV dolerių didmeninių rinkų persidavė užsienio valiutų apskaitinio sandorių rinkoms (pavyzdžiui, dėl to padidėjo eurų–JAV dolerių apskaitinio sandorių kaina).
- g) *Nesklaidumai dėl laiko juostų.* Šis reiškinys buvo puikiai iliustruotas krizės metu, kai JAV dolerių teikėjai nebuvo linkę skolinti, kol nebuvo įsitikinę, kokia jų pačių likvidumo pozicija tą dieną – paprastai ši informacija buvo gaunama įpusėjus dienai JAV, kai Europos rinkos jau užsidarydavo.
- h) *Kaupimas.* Tarptautinės įmonės ir investuotojai finansų krizės metu stengiasi sukaupti JAV dolerių dėl jų pasaulinės atsargų valiutos vaidmens.
- i) *Mažų ES kredito įstaigų prieigos galimybės.* Atrodo, kad tarptautiniu mastu veikiančios didelės ES kredito įstaigos teikia dalį savo didmeninio finansavimo mažesnėms ES kredito įstaigoms, kurių galimybės naudotis finansavimo JAV doleriais rinkomis yra ribotos arba jų visai nėra, todėl sunkumai, su kuriais susiduria didelės ES kredito įstaigos, gali greitai išplisti visame bankų sektoriuje.
- j) *Nerimas dėl valstybių rizikos.* Rinkos skirtingai traktuoja ES kredito įstaigas pagal jų reitingą ir kilmės šalį. Su valstybės skolomis susijusios problemos turi įtakos ES kredito įstaigoms, ypač šalyse, kurių vyriausybės skolos vertybinių popierių rinkose padėtis nerami, o šie neramumai gali persimesti ir į ES kredito įstaigas, prisiėmusias reikšmingas pozicijas šių vyriausybės skolos vertybiniuose popieriuose, ir sukelti finansavimo suvaržymus apskritai, ypač finansavimo JAV doleriais atveju.

Nacionalinių priežiūros institucijų pateiktais duomenimis pagrįstas ESRV vertinimas rodo, kad labai didelės krizės atveju ES kredito įstaigos susidurtų su dideliu finansavimo JAV doleriais atotrūkiu. Remiantis sutartinių įplaukų ir mokėjimų JAV doleriais šaltiniais, galima apskaičiuoti kredito įstaigų apytikrą finansavimo atotrūkį JAV doleriais trijų, šešių ir dvylikos mėnesių laikotarpiu. Lentelėje apibendrinti vertinimo rezultatai.

1 lentelė

Bendri finansavimo JAV doleriais atotrūkiai

Sumos (mlrd. EUR)	3 mėnesiai	6 mėnesiai	12 mėnesių
Bendras finansavimo atotrūkis	– 841	– 910	– 919
a) konservatyvaus likvidumo atsvaros pajėgumo atveju	– 670	– 736	– 750
b) tinkamo likvidumo atsvaros pajėgumo atveju	– 386	– 467	– 500
c) viso likvidumo atsvaros pajėgumo atveju	– 182	– 263	– 304

Pirmoje eilutėje parodytas bendras trijų laikotarpių finansavimo atotrūkis (įplaukos JAV doleriais, atėmus mokėjimus JAV doleriais). Didžiausia grynojo finansavimo atotrūkio dalis atsiranda labai trumpu laikotarpiu (mažiau kaip trys mėnesiai). Tai rodo trumpalaikį finansavimo JAV doleriais pobūdį.

Kitos trys eilutės rodo atotrūkio dydį, kai atsižvelgiama į ES kredito įstaigų likvidumo atsvaros pajėgumą. Taikomi trys likvidumo atsvaros pajėgumo matai:

- a) Konservatyvus likvidumo atsvaros pajėgumas apima tik grynuosius pinigus, atsargas centriniuose bankuose (viršijančias minimalių privalomųjų atsargų reikalavimus) ir valstybių skolų reikalavimus, kuriems taikoma nulinis rizikos svoris, tinkamus naudoti kaip centrinių bankų įkaitus. Taigi teoriškai ši konservatyvi priemonė skirta likvidžiausiam turtui, kuriuo galima pasinaudoti mokėjimams padengti krizės atveju.

- b) Tinkamo likvidumo atsvaros pajėgumas apima turtą, kuris būtų tinkamas pateikti kaip įkaitas centriniams bankams.
- c) Visas likvidumo atsvaros pajėgumas apima visą turtą, kuris yra nurodytas kaip likvidumo atsvaros pajėgumo dalis. Tai gali būti pagrįstas pajėgumo padengti mokėjimus įprastomis sąlygomis, rodiklis, tačiau jo sudedamosios dalys yra mažiau likvidžios finansinių neramumų metu.

Palyginimui: iš 2008 m. sudarytų centrinių bankų JAV dolerių apskaitavimo linijų pasiskolinta suma sudarė apie 550 mlrd. USD. Be to, yra skirtumų tarp nacionalinių bankų sistemų: taikant šį metodą ir remiantis šiais duomenimis, pasakytina, kad kai kuriose šalyse JAV dolerių trūkumas yra palyginti nedidelis, o kitose šalyse šis trūkumas didesnis. Kaip jau buvo minėta, tai tik apytikris rodiklis, ir galimi kiti skaičiavimo metodai.

II.2. Vidutinės trukmės poveikis realiajai ekonomikai

Finansavimo JAV doleriais struktūra gali reikšti, kad egzistuoja keletas kanalų, per kuriuos sukrėtimų finansavimo JAV doleriais rinkoje poveikis vidutiniu laikotarpiu gali būti perduotas realiajai ekonomikai per ES kredito įstaigas. Apskritai, ESRV vertinimu, tai yra labai svarbu. Tačiau dar reikia padirbėti, kad būtų įvertintas tokio poveikio mastas prieš tai, kol remiantis vien tik šiuo kanalu būtų galima pateisinti terminų neatitikimo JAV doleriais ribojimą.

Buvo nustatyti šie pagrindiniai rizikos kanalai:

- a) *ES kredito įstaigų finansavimo kaina* ir jos poveikis ES kredito įstaigų pelningumui. Kai kurie ESRV surinkti duomenys parodė, kad ES kredito įstaigos buvo linkusios finansuoti JAV doleriais, nes, paprastai, buvo pigiau pasiskolinti JAV dolerių ir, esant reikalui, sudarant apskaitavimo sandorius iškeisti juos į reikiamą valiutą negu finansuoti tiesiogiai ta valiuta. Bet koks poveikis pelningumui dabar galėtų trukdyti ES kredito įstaigų pajėgumui teikti kreditus Europos bendrovėms ir namų ūkiams ir (arba) apsunkinti jų perėjimą prie Bazelio III sistemos ⁽¹⁾. ESRV atlikta labai preliminarinė galimų sąnaudų analizė leidžia daryti išvadą, kad jos negali būti esminės. Jos gali apimti sąnaudas, susijusias su finansavimo termino pratęsimu, arba sąnaudas, patiriamas pritraukiant eurus ar svarą sterlingus tiesiogiai, o ne pirma skolintis JAV dolerius, ir per apskaitavimo sandorius keičiant juos į šias valiutas. Tačiau, atsižvelgiant į ESRV pateiktų duomenų kokybę ir aprėptį, svarbu pabrėžti, kad ši analizė yra labai ribota. Prieš darant bet kokias griežtas išvadas, būtina atlikti išsamesnę analizę.
- b) *Galimybė gauti ES kredito įstaigų teikiamą finansavimą*. Remiantis priežiūros institucijų surinktais duomenimis, galima daryti išvadą, kad iki šiol daugelis didelių ES kredito įstaigų naudojosi didelėmis ir giliomis finansavimo JAV doleriais rinkomis, tame tarpe ir Europos bendrovių operacijoms JAV doleriais finansuoti (pavyzdžiui, aviacijos, laivybos, žaliavų ir prekybos finansavimo verslus). Šiek tiek nerimaujama, kad bet koks mėginimas apriboti galimybę gauti finansavimą JAV doleriais gali apriboti ES kredito įstaigų pajėgumą finansuoti šį turtą ir tuo pačiu nefinansinio sektoriaus bendroves. Kitos ne ES kredito įstaigos, turinčios natūralią prieigą prie finansavimo JAV doleriais, gali pasirodyti esančios pajėgios perimti šią veiklą. Tačiau tai gali kelti riziką, kad krizės metu jos apribos šią veiklą („polinkis investuoti savo šalyje“).
- c) *Bet kokio didelio masto finansinio svėro mažinimo poveikis*, kai ES kredito įstaigos siekia parduoti turtą JAV doleriais, kad galėtų grąžinti gautą finansavimą JAV doleriais. Tai gali paveikti finansavimo prieinamumą realiajai ekonomikai, o taip pat ES kredito įstaigų mokumą, jei dideli pardavimai numušą turto kainas, kuriomis koreguojama likusio turto vertė. Pavyzdžiui, turima rinkos informacija dabar rodo, kad investuotojai laukia, kol sumažės turto JAV doleriais kaina, nes kai kurios ES kredito įstaigos bando tokį turtą parduoti. Iš tiesų turto JAV doleriais pardavimas arba turto trukmės sutrumpinimas iki artimiausio atnaujinimo datos taip pat gali pasirodyti esą sudėtingi, jei kelios ES kredito įstaigos nuspręs juos atlikti tuo pačiu metu, o tai gali sukelti netiesioginį poveikį. Be to, ES kredito įstaigos gali bandyti taikyti kitus būdus, kad sumažintų savo finansavimo JAV doleriais poreikį, pavyzdžiui, likviduoti pozicijas kapitalo rinkoje arba parduoti likvidų turtą.

II.3. Galimi riziką mažinantys veiksniai

Atsižvelgdamos į problemas, su kuriomis susidurta žlugus *Lehman Brothers*, ES kredito įstaigos ir priežiūros institucijos ėmėsi priemonių, kad būtų sumažinta finansavimo rizika ir likvidumo rizika apskritai. Kelerius pastaruosius metus ES kredito įstaigos siekė pagerinti savo finansavimo struktūrą, o nacionaliniai centriniai bankai teikė likvidumą JAV doleriais, kad būtų sumažinta įtampa finansavimo JAV doleriais rinkose. Pagrindiniai veiksniai, mažinantys dėl trumpalaikio finansavimo JAV doleriais kylančią riziką, yra šie:

⁽¹⁾ Žr. *Basel Committee on Banking Supervision — Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems*, 2010 m. gruodžio mėn. (atnaujinta 2011 m. birželio mėn.); *Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring*, 2010 m. gruodis. Abu dokumentai paskelbti TAB interneto svetainėje <http://www.bis.org>

- a) *Daugiau likvidumo JAV doleriais.* Panašu, kad ES kredito įstaigų grynųjų pinigų atsargos Federalinėje rezervų sistemoje yra didesnės negu anksčiau, nors pastaruoju metu šios sumos šiek tiek sumažėjo. Vertinama, kad, atsižvelgiant į JAV pinigų politikos poziciją, likvidumas JAV doleriais yra didesnis negu anksčiau, tačiau tai nereiškia, kad krizės atveju JAV doleriai persiskirstytų finansų sistemoje.
- b) *Didesnis įkaitu užtikrintas finansavimas JAV doleriais.* Kai kurios ES kredito įstaigos reagavo į trumpalaikio įkaitu neužtikrinto finansavimo sumažėjimą daugiau naudodamosi įkaitu užtikrintu finansavimu JAV doleriais (atpirkimo sandoriai) bei eurų ir JAV dolerių apskaitimo sandoriais. Tačiau atpirkimo sandorių apimtis riboja trumpalaikio aukštos kokybės likvidaus turto, kurį galima pateikti kaip įkaitą, kiekį.
- c) *Turto JAV doleriais mažinimas.* Keletas ES kredito įstaigų paspartino savo turto ir įsipareigojimų JAV doleriais mažinimą po to, kai, susirūpinę dėl jų investicijų į vyriausybės skolos vertybinius popierius, JAV savitarpio pinigų rinkos fondai nebuvo linkę joms toliau skolinti. Pagrindinis kelias finansiniam svertui sumažinti yra likviduoti seniai įsigytą turtą JAV doleriais. Tačiau, kaip jau buvo minėta, toks finansinio sverto mažinimas gali turėti nenumatytų pasekmių, jei jis sukelia turto JAV doleriais išpardavimą ir apriboja ES kredito įstaigų pajėgumą skolinti realiajai ekonomikai.
- d) *Centrinių bankų parama likvidumui.* Birželio mėn. Federalinė rezervų sistema kartu su ECB, Anglijos banku, Šveicarijos nacionaliniu banku ir Kanados banku paskelbė, kad laikina likvidumo JAV doleriais apskaitimo sandorių linija pratęsiamą iki 2012 m. rugpjūčio mėn. 2011 m. rugsėjo 15 d. jie taip pat paskelbė, kad bus atliekamos trys apytikriai 3 mėn. trukmės likvidumo didinimo JAV doleriais operacijos, apimančios laikotarpį iki metų pabaigos. Šios priemonės padėjo sumažinti įtampą finansavimo JAV doleriais rinkose ir užtikrinti ES kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais poreikius. Užsienio valiutų apskaitimo sandorių linijos tarp centrinių bankų, net kai jomis nesinaudojama, suteikia pasitikėjimo rinkos dalyviams, o tai skatina užsienio valiutų apskaitimo sandorių rinkų veiklą. Tačiau yra moralinė rizika, kad dėl to ES kredito įstaigos gali vengti pereiti prie tvirtesnės finansavimo struktūros, nors naudojimosi šiomis galimybėmis kaina turėtų iš dalies sumažinti šią riziką.
- e) *Užsienio valiutų apskaitimo sandorių rinkos infrastruktūra.* Rinkos dalyviai minėjo dabartinę infrastruktūrą, kuri palaiko užsienio valiutų apskaitimo sandorių rinkų sklandų veikimą, pavyzdžiui, CLS, ir praktiką, pagal kurią įprasta derinti apskaitimo sandorių trukmę su finansavimosi trukme.
- Kai kurie iš šių riziką mažinančių veiksnių jau iš dalies padėjo gerinant ES kredito įstaigų finansavimą ir likvidumo pozicijas JAV doleriais trumpu laikotarpiu ir padėjo atlaikyti pastaruoju metu finansavimo JAV doleriais rinkose tvyrojusią didelę įtampą. Tačiau vidutiniu laikotarpiu be šių riziką mažinančių veiksnių reikės ir labiau struktūrinio metodo, kad nepasikartotų 2008 ir 2011 m. finansavimo JAV doleriais rinkose vyrovusi įtampa.
- f) *Ypatingųjų atvejų finansavimo planai.* Ypatingųjų atvejų finansavimo planai yra viena iš priemonių, skirtų sumažinti finansavimo JAV doleriais riziką vidutiniu laikotarpiu. Rinkdama įvairius duomenis, ESRV taip pat rinko informaciją iš nacionalinių priežiūros institucijų apie kredito įstaigų vadovybės veiksmus finansavimo JAV doleriais sukrėtimui suvaldyti, vadovaujantis ES kredito įstaigų ypatingųjų atvejų finansavimo planais. Visose šalyse, kurios pranešė, kad ES kredito įstaigos nuosekliai laikėsi ypatingųjų atvejų finansavimo planų, šie veiksmai buvo vienodi. Veiksmai, kurių galima imtis pavieniui arba derinant juos tarpusavyje, atsižvelgiant į sukrėtimo pobūdį ir mastą, yra šie: turto, kuriam reikia finansavimo JAV doleriais, mažinimas (parduodant turtą arba sutrumpinant finansinio turto trukmę iki artimiausio atnaujinimo datos) ir skolinimo klientams mažinimas; naudojimas užsienio valiutų neatidėliotinų sandorių ir apskaitimo sandorių rinkomis, kuriose būtų naudojamos kitomis valiutomis JAV doleriais pasiskolinti; likvidaus turto atsargų pardavimas arba paskolinimas pagal atpirkimo sandorius; pasinaudojimas centrinio banko galimybėmis (ECB likvidumo didinimo JAV doleriais galimybė ir diskonto „langelis“ JAV doleriais).

Dėl kai kurių iš šių veiksmų kyla tam tikra rizika. Visų pirma tai, kad sudaroma daug sandorių užsienio valiutos neatidėliotinų sandorių rinkoje, yra pavojaus signalas. Taip pat gali būti sunku sumažinti finansavimo JAV doleriais poreikį (parduodant turtą arba sutrumpinant finansinio turto trukmę iki artimiausio atnaujinimo datos), jei kelios ES kredito įstaigos nuspręstų tuo pačiu metu imtis vienodų veiksmų. Tai gali daryti netiesioginį poveikį, kaip buvo minėta ankstesniame skyriuje. Nacionalinės priežiūros institucijos, kurių manymu, finansavimas JAV doleriais sudarė esminę jų bankų sektoriaus dalį, pranešė, kad dauguma ES kredito įstaigų gali pasinaudoti Federalinės rezervų sistemos siūlomomis galimybėmis. Vis dėlto, kai kurių šalių priežiūros institucijos atkreipė dėmesį į tai, kad jų kredito įstaigų planuose nebuvo numatyti konkretūs veiksmų planai finansavimo JAV doleriais sukrėtimo atveju. Tai rimtas trūkumas atsižvelgiant į dabartines rinkos sąlygas, ypač jei tai pasakytina apie ES kredito įstaigas, kurios daugiausia naudoja trumpalaikiu finansavimu JAV doleriais.

Svarbu tai, kad ESRV apibendrinama pažymėjo, kad reikšmingas duomenų trūkumas ES lygiu, sumažinęs ESRV galimybes analizuoti finansavimo JAV doleriais rizikos galimą poveikį, buvo pagrindinis rizikos veiksnys. Tai buvo ypač aktualu aiškinantis turto JAV doleriais pobūdį. Kai kurios iš kitoje dalyje nurodytų rekomendacijų iš dalies skirtos duomenų, kurie bus naudojami vėlesnėms analizėms atlikti, kokybei gerinti.

III. ESRV REKOMENDACIJOS

POLITIKOS TIKSLAI

ESRV teikia rekomendacijas dėl egzistuojančios trumpalaikės likvidumo rizikos Europos Sąjungoje ir galimos vidutinio laikotarpio rizikos ES realiajai ekonomikai. Visose rekomendacijose dėl tokių rizikų ne sprendžiamos esamos problemos, o teikiami pasiūlymai, kaip kitos finansų krizės metu išvengti panašios ES kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais įtampas.

Be to, kadangi trumpalaikis didmeninis finansavimas naudojamas ilgesnio laikotarpio veiklai ir turtui finansuoti, sprendžiant dėl terminų JAV doleriais neatitikimų kylančią pažeidžiamumo problemą, turi būti tinkamai atsižvelgta į sąsajas su kitais politikos klausimais. Būtina atsižvelgti į toliau nurodytus klausimus, kad visos rekomendacijos dėl JAV dolerių jiems neprieštarautų.

- a) *Trumpalaikis didmeninis finansavimas.* Priklausomybė nuo finansavimo JAV doleriais yra didesnės problemos, susijusios su ES kredito įstaigų priklausomybe nuo trumpalaikio didmeninio finansavimo ir jo naudojimu, dalis. Vis dėlto dėl II.1 dalyje išvardytų priežasčių tai, ko gero, kelia didesnę pavojų finansinį stabilumą užtikrinančioms institucijoms, o ne trumpalaikiam finansavimui apskritai.
- b) *Finansavimo šaltinių diversifikavimas.* Siekiant didinti ES kredito įstaigų finansavimo rinkų atsparumą, ES kredito įstaigos skatinamos diversifikuoti savo finansavimo šaltinius, t. y. ieškoti investuotojų įvairiose geografinėse teritorijose ir įvairiomis valiutomis. Visi politikos sprendimai dėl terminų JAV doleriais neatitikimų ribojimo turi atitikti šioje srityje priimtus politikos sprendimus.
- c) *Tarptautinės bankininkystės struktūra/paskutinis skolinimosi šaltinis.* Viena iš priežasčių, kodėl galbūt reikėtų riboti terminų JAV doleriais (arba užsienio valiutomis apskritai) neatitikimus, yra suvokimas, kad dabar centriniai bankai paprastai užtikrina likvidumą tik vietos valiuta, t. y. niekas neatlieka paskutinio skolinimosi šaltinio funkcijos. Centrinų bankų JAV dolerių apskaitimo sandorių linijos, kurias teikia Federalinė rezervų sistema, gali būti laikinos arba po tam tikro laiko jomis nebebus naudojamos. Kadangi niekas neatlieka paskutinio skolinimosi šaltinio funkcijos, gali būti naudinga riboti riziką, kylančią ES kredito įstaigoms dėl likvidumo teikimo JAV doleriais arba užsienio valiutomis apskritai. Vis dėlto yra manančių, kad tokie veiksmai pakeis tendencijas ir paskatins bankininkystės globalizaciją.
- d) *Informacijos atskleidimo politika.* Palyginti su informacijos apie kapitalą ir kitus balanso straipsnius atskleidimu, ES kredito įstaigos paprastai labai riboja informaciją, susijusią su likvidumu ir finansavimu. Argumentai „už“ ir „prieš“ informacijos atskleidimą dažnai aptariami įvairiose kitose tarptautinėse grupėse, tačiau ESRV šios temos nėra išsamiai išnagrinėjusi. ESRV nuomone, kalbant apie pranašumus dėl finansavimo ir likvidumo atsparumo rodiklių atskleidimo, reikėtų apsvarstyti galimybę paskelbti rodiklius, parodančius priklausomybę nuo trumpalaikio finansavimo JAV doleriais ir kita užsienio valiuta, ir terminų JAV doleriais ar kita užsienio valiuta neatitikimus, siekiant paskatinti drausmę rinkoje.

III.1. A rekomendacija – finansavimo JAV doleriais ir likvidumo stebėsena

Nacionalinėms priežiūros institucijoms rekomenduojama:

- 1) atidžiai stebėti kredito įstaigų finansavimą JAV doleriais ir jų prisiimamą likvidumo riziką; tai būtų dalis jų atliekamos kredito įstaigų bendrų finansavimo ir likvidumo pozicijų stebėsenos. Nacionalinės priežiūros institucijos turėtų itin atidžiai stebėti:
 - a) terminų JAV doleriais neatitikimą;
 - b) finansavimo koncentraciją pagal kitos sandorio šalies rūšį, didžiausią dėmesį skiriant trumpalaikį finansavimą teikiančioms kitoms sandorių šalims;
 - c) JAV dolerių apskaitimo sandorių (įskaitant valiutų palūkanų normų apskaitimo sandorius) naudojimą;
 - d) rizikos pozicijas grupės viduje;
- 2) kol finansavimo JAV doleriais ir likvidumo rizikos pozicijos nepasiekė pernelyg aukšto lygio, apsvarstyti galimybę:
 - a) skatinti kredito įstaigas imtis veiksmų tinkamai valdyti rizikas, kylančias dėl terminų JAV doleriais neatitikimų;

- b) riboti riziką, kartu vengiant nevaldomo esamų finansavimo struktūrų reguliavimo/koregavimosi.

III.1.1. Ekonominės priežastys

Atidžiau vertindamos ir stebėdamos, priežiūros institucijos galėtų geriau įvertinti finansavimo JAV doleriais rizikos pokyčius. Be to, tai padėtų joms skatinti kredito įstaigas imtis būtinų *ex ante* priemonių rizikos valdymui tobulinti ir per didelę riziką riboti. Žvelgiant iš makrolygio rizikos ribojimo perspektyvos, svarbu, kad tai būtų atliekama bankų sektoriaus ir atskirų įmonių lygiu.

Dėl nedidelių trumpalaikio finansavimo kainų (palyginti su ilgalaikiu finansavimu) gali kilti moralinė rizika, t. y. įmonės negalės tinkamai įvertinti apsidraudimo nuo rizikos, kylančios dėl problemų užsienio valiutų apsikeitimo sandorių rinkose, kainos. Jei nepalankiomis rinkos sąlygomis kredito įstaigos tikisi valstybės įsikišimo, gali būti, kad jos per daug priklausomos nuo trumpalaikio finansavimo JAV doleriais. Rekomendacijos tikslas – padėti priežiūros institucijoms suvokti, kad jų bankų sektoriui kyla ši rizika, geriau suprasti teikiamo draudimo lygį ir galimos moralinės rizikos problemą. Taip pat siekiama, kad kredito įstaigos žinotų apie tokių priežiūros institucijų interesą ir būtų galima dabar daryti poveikį jų elgsenai.

III.1.2. Įvertinimas, aptariant pranašumus ir trūkumus

Šios rekomendacijos pranašumai:

- a) Tik atidžiai stebint galima nustatyti susikaupusią per didelę finansavimo JAV doleriais riziką ir imtis prevencinių priemonių kovoti su galima sisteminė rizika.
- b) Per daug nuo finansavimo JAV doleriais priklausančių kredito įstaigų moralinės rizikos problema galbūt sumažėtų, jei įmonės būtų geriau informuojamos, kad nacionalinės priežiūros institucijos stebi šią problemą.

Vis dėlto yra ir trūkumų:

- a) Gali būti neįmanoma stebėti finansavimo JAV doleriais šaltinių pagal sandorio šalių kategoriją, pavyzdžiui, kai vertybiniai popieriai išleidžiami per maklerį tarpininką.
- b) Atitikties kriterijų įgyvendinimo išlaidos, kurias patiria priežiūros institucijos tobulindamos priežiūros procesą.

III.1.3. Tolesni veiksmai

III.1.3.1. Laikas

Nacionalinių priežiūros institucijų prašoma iki 2012 m. birželio 30 d. ESRV pateikti ataskaitą apie veiksmus, kurių buvo imtasi šiai rekomendacijai įgyvendinti.

III.1.3.2. Atitikties kriterijai

Nustatyti šie atitikties kriterijai:

- a) stebėti bankų sektoriaus finansavimo ir likvidumo sąlygas, t. y. bent jau: i) finansavimo JAV doleriais šaltinius ir naudojimą; ii) turto JAV doleriais ir įsipareigojimų JAV doleriais terminų neatitikimus bei vidaus turto ir vidaus įsipareigojimų terminų neatitikimus svarbiausiais laiko intervalais ⁽¹⁾ ⁽²⁾; iii) įsipareigojimų JAV doleriais finansavimą, kurį teikia kiekviena reikšminga kitų sandorių šalių kategorija (tai stebėdamos, nacionalinės priežiūros institucijos turėtų pateikti savo nuomonę dėl galimybės nuolat stebėti tokių sandorių šalių koncentracijas); iv) JAV dolerių apsikeitimo sandorių rinkų naudojimą; v) rizikos pozicijas grupės viduje;
- b) riboti likvidumo ir finansavimo riziką, kai ji gali tapti pernelyg didelė.

III.1.3.3. Ataskaitos dėl tolesnių veiksmų

Ataskaitoje turėtų būti aptarti visi atitikties kriterijai ir nurodyti:

- a) procesai, taikomi finansavimo ir likvidumo JAV doleriais rizikai stebėti;
- b) atitikties kriterijų nuostatose nustatyti rodikliai;
- c) jei tinka, finansavimo ir likvidumo rizikai taikomi apribojimai.

⁽¹⁾ Laiko intervalus nustato kiekviena nacionalinė institucija.

⁽²⁾ Šis rodiklis atitinka Bazelio III sistemos stebėjimo priemonę III.1 dėl sutartinių terminų neatitikimų, žr. *Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring*, December 2010, p. 32–33. Daugiau informacijos paskelbta TAB interneto svetainėje <http://www.bis.org>

III.2. B rekomendacija – ypatingųjų atvejų finansavimo planai

Nacionalinėms priežiūros institucijoms rekomenduojama:

- 1) užtikrinti, kad savo ypatingųjų atvejų finansavimo planuose kredito įstaigos numatytų savo vadovybės veiksmus finansavimo JAV doleriais sukrėtimui valdyti ir kad šios kredito įstaigos būtų apsvarsčiusios tokių veiksmų galimybes, jei tuo pačiu metu jų bandytų imtis daugiau nei viena kredito įstaiga. Ypatingųjų atvejų finansavimo planuose turėtų būti apsvarstyti bent galimi ypatingųjų atvejų finansavimo šaltiniai, jei sumažėtų pasiūla iš skirtingų kitų sandorių šalių kategorijų;
- 2) įvertinti ypatingųjų atvejų finansavimo planuose numatytų šių kredito įstaigų vadovybės veiksmų galimybes viso bankų sektoriaus lygiu. Jeigu manoma, kad kredito įstaigų vienalaikiai veiksmai galėtų sukelti sisteminę riziką, nacionalinėms priežiūros institucijoms rekomenduojama apsvarstyti veiksmus šiai rizikai sumažinti ir šių veiksmų poveikį ES bankų sektoriaus stabilumui.

III.2.1. Ekonominės priežastys

Kredito įstaigos turi įvertinti riziką, susijusią būtent su jų finansavimu JAV doleriais, ir pasirengti galimiems neramumams ar nepalankioms sąlygoms. Šia rekomendacija trumpu laikotarpiu turėtų būti užtikrinama, kad kredito įstaigos, gaunančios didelį finansavimą JAV doleriais, turėtų bent minimalias ypatingųjų atvejų finansavimo priemones, kad susidarius ypatingai padėčiai su finansavimu susijusios problemos netaptų dar sudėtingesnės.

Jei vykdydamos savo ypatingųjų atvejų finansavimo planus kredito įstaigos vienodai arba panašiai reaguotų į finansavimo JAV doleriais rinkų sukrėtimus, dėl neramumų rinkoje tai galėtų sukelti naujų sisteminių problemų. Pavyzdžiui, jei tvyrant įtampai finansavimo JAV doleriais rinkose daug kredito įstaigų ketintų parduoti tam tikro tipo likvidų turtą arba pasitikėti konkrečiu finansavimo šaltiniu, kiltų pavojus tokio tipo ypatingųjų atvejų finansavimo efektyvumui.

III.2.2. Įvertinimas, aptariant pranašumus ir trūkumus

Šios rekomendacijos pranašumai:

- a) Turėdamos ypatingųjų atvejų finansavimo planus, susijusius su finansavimu JAV doleriais, kredito įstaigos sumažintų nenumatytų sprendimų dėl neramumų finansavimo JAV doleriais rinkose poreikį.
- b) Be to, šie planai padėtų kredito įstaigoms įvertinti ir savo finansavimo sprendimuose internalizuoti išlaidas, galinčias atsirasti dėl finansavimo JAV doleriais krizės arba kitų galimų susijusių neramumų.

Vis dėlto yra ir trūkumų:

- c) Jei susidūrusios su išplitusiomis finansavimo JAV doleriais problemomis daug kredito įstaigų panašiai reaguotų į situaciją pagal savo ypatingųjų atvejų finansavimo planus, dėl ypatingųjų atvejų finansavimo sprendimų koncentracijos galėtų padidėti sisteminė rizika.
- d) Neaišku, ar praktiškai yra taikomos kokios nors ypatingųjų atvejų finansavimo priemonės, išskyrus tam tikras valdžios institucijų intervencijas, kurios gali būti veiksmingos, ypač jei krizė dėl nepasitikėjimo finansavimo JAV doleriais rinkomis išplistų.

III.2.3. Tolesni veiksmai

III.2.3.1. Laikas

Adresatų prašoma iki 2012 m. birželio 30 d. pateikti ataskaitą ESRV apie veiksmus, kurių buvo imtasi šiai rekomendacijai įgyvendinti.

III.2.3.2. Atitikties kriterijai

Nustatyti šie atitikties kriterijai:

- a) kredito įstaigos, kuriose, atitinkamos nacionalinės priežiūros institucijos nuomone, JAV doleris yra svarbi finansavimo valiuta, turi parengti ypatingųjų atvejų finansavimo planus dėl finansavimo JAV doleriais;
- b) priežiūros institucijos turi įvertinti planus, siekdamas nustatyti, ar tikėtina, kad kilus krizei vienu metu gali būti priimta daug panašių sprendimų, nes gali būti, kad tai dar labiau pablogintų situaciją;
- c) sumažinti galimybę, kad dėl atitinkamų kredito įstaigų panašių ypatingųjų atvejų finansavimo JAV doleriais planų kils sisteminė rizika.

III.2.3.3. Ataskaitos dėl tolesnių veiksmų

Ataskaitoje turėtų būti aptarti visi atitikties kriterijai ir nurodyta:

- a) priežiūros veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad atitinkamos kredito įstaigos turėtų parengusios ypatingųjų atvejų finansavimo planus dėl finansavimo JAV doleriais;
- b) galimos sisteminės problemos, pastebėtos vertinant ypatingųjų atvejų finansavimo planus, ir priežiūros veiksmai, kurių imtasi šioms problemoms spręsti.

BENDRAS POLITIKOS PRIEMONIŲ ĮVERTINIMAS

Rekomendacijų tikslas – ateityje išvengti su ES kredito įstaigų finansavimu JAV doleriais susijusios įtampos, panašios į kilusią per 2008 ir 2011 m. finansų krizes.

Rekomendacijos yra labai naudingos tuo, kad padės nacionalinėms priežiūros institucijoms ir EBI geriau nustatyti susikaupusią per didelio finansavimo JAV doleriais riziką ir imtis prevencinių priemonių kovai su galima sisteme rizika.

Rekomendacijomis siekiama sumažinti su ES kredito įstaigomis susijusią moralinę riziką, užtikrinant, kad jos tinkamai įvertintų ir internalizuotų išlaidas, patiriamas draudžiantis nuo finansavimo suvaržymų rizikos. Jei nepalankiomis rinkos sąlygomis ES kredito įstaigos tikėtis valstybės įsikišimo, jos gali tapti per daug priklausomos nuo trumpalaikio finansavimo JAV doleriais. Tobulindamos stebėsenos ir priežiūros politiką, priežiūros institucijos geriau įvertins bankų sektoriui kylančią finansavimo ir likvidumo JAV doleriais riziką ir galimą moralinės rizikos problemą.

Pradėjus vykdyti ypatingųjų atvejų finansavimo planus, bus lengviau įgyvendinti tikslą internalizuoti ES kredito įstaigų finansavimo JAV doleriais riziką ir didinti ES kredito įstaigų atsparumą suvaržymams finansavimo JAV doleriais rinkose, sumažinant nenumatytų sprendimų dėl neramumų finansavimo JAV doleriais rinkose poreikį. Žvelgiant iš makrolygio rizikos ribojimo perspektyvos, svarbu, kad rekomendacijomis būtų siekiama sumažinti sisteminę riziką, galinčią kilti dėl vienašališkų veiksmų, kurių ES kredito įstaigos imtųsi kilus neramumams rinkose, ir taip išvengti nevaldomo finansavimo struktūrų koregavimosi.

Visų įgyvendintų rekomendacijų numatoma nauda yra didesnė už su jų įgyvendinimu susijusias išlaidas. Pagrindinės išlaidos yra susijusios su nacionalinių priežiūros institucijų atitikties kriterijų įgyvendinimo sąnaudomis, vykdančioms atidesnės stebėsenos ir išsamesnių ataskaitų reikalavimus, ir griežtesniais priežiūros institucijų reikalavimais, kuriuos turės vykdyti ES kredito įstaigos.

PRIEDĖLIS

DUOMENŲ APIE ES KREDITO ĮSTAIGŲ FINANSAVIMĄ JAV DOLERIAIS SAVANORIŠKAS RINKIMAS

Europos sisteminės rizikos valdybos (ESRV) informacija, kurią rinkdamos duomenis jai pateikė nacionalinės priežiūros institucijos, sukaupta naudojant du duomenų šablonus ir klausimyną. Pirmasis duomenų šablonas (A šablonas) parengtas pagal 2011 m. Europos bankininkystės institucijos (EBI) likvidumo rizikos vertinimo šabloną. Į A šabloną buvo įtraukti pagal terminus suskirstyti duomenys apie grynųjų pinigų įplaukas ir išlaidas, likvidumo atsvaros pajėgumą ir finansavimo planus. Antrajame duomenų šablone (B šablonas) daugiausia dėmesio skiriama ES kredito įstaigų balansų pozicijoms, ypač susijusioms su turtu ir išpareigojimais JAV doleriais. Jis labiau pritaikytas ESRV poreikiams. Be to, buvo parengtas papildomas klausimynas kokybinei informacijai apie ES kredito įstaigų priklausomybę nuo finansavimo JAV doleriais pateikti ir priežiūros informacijai šiuo klausimu surinkti.

Informacijos užklauso buvo pateiktos visoms valstybėms narėms, siekiant pagal galimybes surinkti kuo daugiau duomenų bent apie tas ES kredito įstaigas, kurios turi dideles išpareigojimų JAV doleriais pozicijas (t. y. bent 5 % bendros išpareigojimų sumos). Duomenys buvo renkami iš 17 valstybių narių kredito įstaigų. Airija, Bulgarija, Čekija, Estija, Lenkija, Portugalija, Slovėnija, Suomija ir Vengrija nusprendė nedalyvauti renkant duomenis. Informaciją buvo galima pateikti atskirų įstaigų lygiu, o teikiant bent trijų įstaigų bendrus duomenis – šalies lygiu. Atskirų ES kredito įstaigų konfidencialūs duomenys buvo anonimizuoti, sudedant trijų arba daugiau įstaigų duomenis.

A šablono duomenys, kurie daugeliu atvejų jau buvo paskelbti pateikiant EBI likvidumo rizikos vertinimą, apima 2010 m. gruodžio pabaigos pozicijas. B šablono ataskaitinė data, į kurią atsižvelgiant buvo renkami tik tie duomenys, kurie pagal apimtį tinkami ESRV analizei, išskyrus kelias išimtis, yra 2011 m. birželio pabaiga (žr. lentelę).

*Lentelė***B šablono duomenų imties santrauka**

Valstybė narė	ES kredito įstaigų skaičius imtyje	Imties dalis, apimanti šalies bankų sektorių	Apskaitos tipas	Ataskaitinis laikotarpis
BE	2	33 %	individuali	2011 m. birželis
DE	8	31 %	individuali	2011 m. birželis
DK	1		konsoliduota	2010 m. gruodis
ES	2	22 %	konsoliduota ir iš dalies konsoliduota	2010 m. gruodis/2011 m. birželis
FR	3	72 %	konsoliduota	2011 m. birželis
GR	3	63 %	konsoliduota	2011 m. kovas
IT	2	50 %	konsoliduota	2010 m. gruodis
LU	76	95 %	individuali	2011 m. birželis
LV	14	40 %	individuali	2011 m. sausis
MT	12	76 %	konsoliduota	2011 m. birželis
NL	2	58 %	konsoliduota	2010 m. gruodis/2010 m. birželis
SE	4	91 %	konsoliduota	2011 m. birželis
SK	31	98 %	individuali	2011 m. birželis

Valstybė narė	ES kredito įstaigų skaičius imtyje	Imties dalis, apimanti šalies bankų sektorių	Apskaitos tipas	Ataskaitinis laikotarpis
UK	3	72 %	konsoliduota	2011 m. liepa
Iš viso	163	48 %	—	—

Šaltinis: ESRV ir valstybių narių vidaus skaičiavimai.

Pastabos. Belgijos, Vokietijos, Liuksemburgo, Latvijos ir Slovakijos duomenys yra nekonsoliduoti ir neapima ES kredito įstaigų JAV filialų ir patronuojamųjų bankų duomenų. ES bankų sektoriaus viso konsoliduoto turto atžvilgiu, ES kredito įstaigų imties dalis apskaičiuota naudojant 2010 m. pabaigos duomenis. Maltos imties dalis apima visą bankų sektorių (įskaitant užsienio kredito įstaigas). Vokietijos, Liuksemburgo ir Latvijos dalis apima 2011 m. birželio mėn. turėtą šalies pinigų finansinių institucijų sektoriaus visą nekonsoliduotą turtą.

II

(Komunikatai)

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Leidimas teikti valstybės pagalbą, remiantis SESV 107 ir 108 straipsnių nuostatomis**Atvejai, kuriems Komisija neprieštaruoja****(Tekstas svarbus EEE, išskyrus EB sutarties I priede išvardintus produktus)**

(2012/C 72/02)

Sprendimo priėmimo data	2012 2 8	
Valstybės pagalbos nuorodos numeris	SA.34036 (11/N)	
Valstybė narė	Ispanija	
Regionas	Cataluna, Baleares, Andalucia, Murcia, Comunidad Valenciana	—
Pagalbos (ir arba) gavėjo pavadinimas	Real Decreto por el que se modifica el Real Decreto 1779/2008, de 3 de noviembre, por el que se establecen las bases reguladoras para la concesión de ayudas destinadas a la reconversión de plantaciones de determinados cítricos	
Teisinis pagrindas	Proyecto de Real Decreto .../2011, de ... de ..., por el que se modifica el Real Decreto 1799/2008, de 3 de noviembre por el que se establece las bases reguladoras para la concesión de ayudas destinadas a la reconversión de plantaciones de determinados cítricos.	
Pagalbos priemonės rūšis	Schema	—
Tikslas	Investicijos į žemės ūkio valdas	
Pagalbos forma	Tiesioginė dotacija	
Biudžetas	Bendras biudžetas: 15 mln. EUR Metinis biudžetas: 15 mln. EUR	
Pagalbos intensyvumas	30 %	
Trukmė	Iki 2013 6 30	
Ekonomikos sektorius	Citrusų vaisių auginimas	

Pagalbą teikiančios institucijos pavadinimas ir adresas	Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino Paseo Infanta Isabel, 1 28014 Madrid ESPAÑA
Kita informacija	—

Sprendimo tekstą be konfidencialių duomenų oficialiąja (-iosiomis) kalba (-omis) galima rasti tinklalapyje:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lt.htm

Neprieštaravimas praneštai koncentracijai
(Byla COMP/M.6369 – HBO/Ziggo/HBO Nederland)

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 72/03)

2012 m. kovo 21 d. Komisija nusprendė neprieštarauti pirmiau nurodytai koncentracijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su bendrąja rinka. Šis sprendimas priimtas remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Visas sprendimo tekstas pateikiamas tik anglų kalba ir bus viešai paskelbtas iš jo pašalinus visą konfidencialią su verslu susijusią informaciją. Sprendimo tekstą bus galima rasti:

- Komisijos konkurencijos svetainės susijungimų skiltyje (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šioje svetainėje konkrečius sprendimus dėl susijungimo galima rasti įvairiais būdais, pavyzdžiui, pagal įmonės pavadinimą, bylos numerį, sprendimo priėmimo datą ir sektorių,
- elektroniniu formatu EUR-Lex svetainėje (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>). Dokumento numeris 32011M6369. EUR-Lex svetainėje galima rasti įvairių Bendrijos teisės aktų.

Neprieštaravimas praneštai koncentracijai
(Byla COMP/M.6216 – IHC/DEME/OceanfLORE JV)

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 72/04)

2012 m. vasario 22 d. Komisija nusprendė neprieštarauti pirmiau nurodytai koncentracijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su bendrąja rinka. Šis sprendimas priimtas remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Visas sprendimo tekstas pateikiamas tik anglų kalba ir bus viešai paskelbtas iš jo pašalinus visą konfidencialią su verslu susijusią informaciją. Sprendimo tekstą bus galima rasti:

- Komisijos konkurencijos svetainės susijungimų skiltyje (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šioje svetainėje konkrečius sprendimus dėl susijungimo galima rasti įvairiais būdais, pavyzdžiui, pagal įmonės pavadinimą, bylos numerį, sprendimo priėmimo datą ir sektorių,
 - elektroniniu formatu EUR-Lex svetainėje (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>). Dokumento numeris 32012M6216. EUR-Lex svetainėje galima rasti įvairių Bendrijos teisės aktų.
-

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas ⁽¹⁾

2012 m. kovo 9 d.

(2012/C 72/05)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas
USD JAV doleris	1,3191	AUD Australijos doleris	1,2415
JPY Japonijos jena	107,93	CAD Kanados doleris	1,3091
DKK Danijos krona	7,4352	HKD Honkongo doleris	10,2331
GBP Svaras sterlingas	0,83595	NZD Naujosios Zelandijos doleris	1,6020
SEK Švedijos krona	8,9075	SGD Singapūro doleris	1,6519
CHF Šveicarijos frankas	1,2053	KRW Pietų Korėjos vonas	1 475,32
ISK Islandijos krona		ZAR Pietų Afrikos randas	9,9180
NOK Norvegijos krona	7,4600	CNY Kinijos ženminbi juanis	8,3231
BGN Bulgarijos levas	1,9558	HRK Kroatijos kuna	7,5490
CZK Čekijos krona	24,715	IDR Indonezijos rupija	12 047,80
HUF Vengrijos forintas	291,90	MYR Malaizijos ringitas	3,9697
LTL Lietuvos litas	3,4528	PHP Filipinų pesas	56,217
LVL Latvijos latas	0,6969	RUB Rusijos rublis	38,7290
PLN Lenkijos zlotas	4,0992	THB Tailando batas	40,312
RON Rumunijos leja	4,3555	BRL Brazilijos realas	2,3307
TRY Turkijos lira	2,3493	MXN Meksikos pesas	16,7460
		INR Indijos rupija	65,6850

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2012 m. kovo 9 d.

dėl trijų naujų Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto narių skyrimo

(2012/C 72/06)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į 2005 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos sprendimo 2005/629/EB, įsteigiančio Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetą ⁽¹⁾, 4 ir 6 straipsnius,

kadangi:

- (1) 2010 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimu ⁽²⁾ paskirtų Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto narių kadencija baigsis 2013 m. spalio 31 d.;
- (2) du minėto komiteto nariai atitinkamai 2010 m. spalio mėn. ir 2011 m. sausio mėn. savo noru atsistatydino, taigi pareigų, į kurias buvo paskirti, nebeina;
- (3) įgyvendinant bendrą žuvininkystės politiką poreikis konsultuotis su mokslininkais nuolat didėja;
- (4) remiantis Sprendimo 2005/629/EB 4 straipsniu likusiam kadencijos laikotarpiui turėtų būti paskirti nauji nariai,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Pareigų, į kurias buvo paskirti, nebeina šie Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto nariai:

Antonio DI NATALE,

Andrés URIARTE.

2 straipsnis

Skiriami šie nauji Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto nariai:

Edmund John SIMMONDS,

Guiseppe SCARCELLA,

Jenny NORD.

3 straipsnis

Jų kadencija baigiasi 2013 m. spalio 31 d.

4 straipsnis

Jūrų reikalų ir žuvininkystės generaliniam direktoriui pavedama pranešti atitinkamiems asmenims apie jų paskyrimą.

5 straipsnis

Naujų Komiteto narių pavardės skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2012 m. kovo 9 d.

Komisijos vardu

Maria DAMANAKI

Komisijos narė

⁽¹⁾ OL L 225, 2005 8 31, p. 18.

⁽²⁾ OL C 292, 2010 10 28, p. 3.

Komisijos komunikatas – Išskaitymo iš kvotų pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 105 straipsnio 1, 2 ir 5 dalis gairės

(2012/C 72/07)

Kai Komisija nustato, kad valstybė narė viršijo jai skirtas kvotas, ji pagal Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 105 straipsnio 1 dalį pereikvotą kiekį išskaito iš būsimų tos valstybės narės kvotų.

Pagal 105 straipsnio 2 dalį, jei valstybė narė pereikvoja atitinkamais metais turimą kvotą, kitais metais ar per kelerius ateinančius metus pereikvotas kiekis išskaitomas iš tos valstybės narės metinės kvotos.

Jeigu pereikvotas kvotos kiekis negali būti išskaitytas pagal 105 straipsnio 1 ir 2 dalis, nes atitinkama valstybė narė kvotos neturi arba turi nepakankamą kvotą, pasikonsultavus su ta valstybe nare, pereikvotas kiekis pagal 105 straipsnio 5 dalį iš tai valstybei narei paskirtų kitų tame pačiame geografiniame rajone žvejojamų arba tokios pačios komercinės vertės išteklių arba išteklių grupių kvotų gali būti išskaitytas kitais metais ar per kelerius ateinančius metus.

Kad šios nuostatos būtų taikomos kuo skaidriau, nuosekliau ir visiems vienodomis sąlygomis, Komisija siekia paviešinti principus, kuriais vadovausis išskaitydama iš kvotų pereikvotą kiekį.

Taikydama Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 105 straipsnio 1, 2 ir 5 dalis, Komisija vadovausis šiais principais:

- 1) Visas išskaitytinas kiekis (toliau – kompensuotinas pereikvotas kiekis), įskaitant kiekį, gautą pritaikius atitinkamus daugiklius, turi būti kompensuotas kitais metais po pereikvojimo.
- 2) Jei kompensuotinas pereikvotas kiekis didesnis nei turima kvota, išskaitoma visa kitais metais po pereikvojimo turima kvota. Likęs neišskaitytas kiekis bus išskaitytas iš dar kitų metų kvotų arba, jei prireiks, iš kelių vėlesnių metų kvotų, kol bus kompensuotas visas pereikvotas kiekis (įskaitant kiekį, gautą pritaikius atitinkamus daugiklius).
- 3) Nukrypstant nuo 2 punkto, pereikvotas kiekis išimties tvarka gali būti kompensuojamas laipsniškai (t. y. padalijus per pusę, per dvejus metus arba, proporcingai išskirsčius, per daugiau nei dvejus metus), jei tenkinama viena iš šių sąlygų:
 - a) jei žuvis valdomos tausiai, remiantis tinkamomis atitinkamiems ištekliams skirtomis mokslinėmis rekomendacijomis; arba
 - b) jei atitinkami ištekliai žvejojami vykdant mišriąją žvejybą ir jei praradus nemažą kvotos dalį tektų atgal į jūrą išmesti didelę dalį atitinkamos rūšies arba susijusių rūšių išteklių, sužvejotų vykdant mišriąją žvejybą, laimikio; arba
 - c) jei specialiose tarptautinėse pereikvoto atitinkamų išteklių kiekio kompensavimo taisyklėse (pvz., nustatytose regioninių žuvininkystės valdymo organizacijų) numatytas laipsniškas kompensavimas per dvejus ar daugiau metų.
- 4) Jeigu pereikvoto kiekio išskaityti kitais metais po išteklių pereikvojimo negalima, nes atitinkama valstybė narė tų išteklių kvotos neturi, pereikvotas kiekis bus išskaitytas iš kitų tame pačiame geografiniame rajone žvejojamų arba tokios pačios komercinės vertės išteklių kvotų, kaip nustatyta Kontrolės reglamentu. Tokie ištekliai bus nustatyti remiantis šiais kriterijais:
 - a) pereikvotas kiekis visų pirma bus išskaitomas iš tame pačiame geografiniame rajone, kaip nurodyta 105 straipsnio 5 dalyje, ir, pageidautina, to paties laivyno, kuris pereikvojo kvotas, žvejojamų išteklių kvotų;
 - b) jei a punkto kriterijus atitinka daugiau nei vienas išteklius, pirmiausia pereikvotas kiekis bus išskaitomas iš tų išteklių kvotos, kurių apsaugos būklė, remiantis atitinkamomis mokslinėmis rekomendacijomis, yra prasčiausia.

- 5) Nukrypdama nuo 2 ir 4 dalių, pagal 105 straipsnio 5 dalį Komisija visada gali pereikvotą kiekį išskaityti iš kitų išteklių kvotų, jei tai padėtų užtikrinti, kad vykdant mišriąją žvejybą nereiks sužvejotų išteklių išmesti atgal į jūrą.
-

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

Institucijų, kurioms suteikta teisė išduoti kultūros vertybių eksporto licencijas, sąrašas, paskelbtas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 116/2009 ⁽¹⁾ 3 straipsnio 2 dalį

(2012/C 72/08)

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
BELGIJA	Vlaamse Gemeenschap Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Administratie Cultuur Afdeling Beeldende Kunst en Musea Parochiaansstraat 15 1000 Brussel BELGIË Communauté française Ministère de la Communauté française Direction générale de la culture Service général du patrimoine culturel et des arts plastiques Boulevard Léopold II 44 1080 Bruxelles BELGIQUE Deutschsprachige Gemeinschaft Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft Abteilung Kulturelle Angelegenheiten Gospertstraße 1 4700 Eupen BELGIQUE/BELGIË
BULGARIJA	Ministry of Culture Alexander Stamboliiski 17 1040 Sofia BULGARIA Министерство на културата бул. „Александър Стамболийски“ № 17 1040 София/Sofia БЪЛГАРИЯ/BULGARIA
ČEKIJA	Ministerstvo kultury ČR Maltézské náměstí 471/1 118 01 Praha 1 ČESKÁ REPUBLIKA
DANIJA	Kulturværdiudvalget Sekretariat Kulturarvstyrelsen Slotsholmsgade 1, 3. sal 1216 København K DANMARK
VOKIETIJA	Išduodančioji institucija federacinėje žemėje Baden-Württemberg Direktion des Badischen Landesmuseums Karlsruhe Schloss 76131 Karlsruhe DEUTSCHLAND

⁽¹⁾ OL L 39, 2009 2 10, p. 1.

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Bayern Bayerische Staatsgemäldesammlungen Barer Straße 29 80799 München DEUTSCHLAND Berlin Der Regierende Bürgermeister von Berlin Senatskanzlei — Kulturelle Angelegenheiten Brunnenstr. 188-190 10119 Berlin DEUTSCHLAND Brandenburg Ministerium für Wissenschaft, Forschung und Kultur des Landes Brandenburg Abteilung 3/Referat 31 Dortustraße 36 14467 Potsdam DEUTSCHLAND Freie und Hansestadt Bremen Der Senator für Kultur Referat Museen Altenwall 15/16 28195 Bremen DEUTSCHLAND Freie und Hansestadt Hamburg Freie und Hansestadt Hamburg Kulturbehörde — Staatsarchiv Grundsatzangelegenheiten des Archivwesens und des Kulturgutschutzes (ST121) Kattunbleiche 19 22041 Hamburg DEUTSCHLAND Hessen Hessisches Ministerium für Wissenschaft und Kunst Referat IV 5 Rheinstraße 23-25 65185 Wiesbaden DEUTSCHLAND Mecklenburg-Vorpommern Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur des Landes Mecklenburg-Vorpommern Abteilung Kultur Referat 420 Werderstraße 124 19055 Schwerin DEUTSCHLAND Niedersachsen <i>Für Kulturgut</i> Niedersächsisches Landesmuseum Willy-Brandt-Allee 5 30169 Hannover DEUTSCHLAND <i>Für Archivgut</i> Niedersächsisches Landesarchiv Am Archiv 1 30169 Hannover DEUTSCHLAND Nordrhein-Westfalen Ministerium für Familie, Kinder, Jugend, Kultur und Sport des Landes Nordrhein-Westfalen Abteilung IV — Kultur Referat IV A 2 Fürstenwall 25 40219 Düsseldorf DEUTSCHLAND

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Rheinland-Pfalz Ministerium für Bildung, Wissenschaft, Weiterbildung und Kultur Abteilung Allgemeine Kulturpflege Mittlere Bleiche 61 55116 Mainz DEUTSCHLAND Saarland Ministerium für Inneres, Kultur und Europa Am Ludwigsplatz 6-7 66117 Saarbrücken DEUTSCHLAND Sachsen <i>Für Kulturgut</i> Staatliche Kunstsammlungen Dresden Taschenberg 2 01067 Dresden DEUTSCHLAND Für Archivgut Sächsisches Staatsministerium des Innern Referat 15 Wilhelm-Buck-Str. 2 01097 Dresden DEUTSCHLAND Sachsen-Anhalt <i>Für Kulturgut</i> Kultusministerium des Landes Sachsen-Anhalt Turmschanzenstr. 32 39114 Magdeburg DEUTSCHLAND <i>Für Archivgut</i> Ministerium des Innern des Landes Sachsen-Anhalt Halberstädter Straße 1-2 39112 Magdeburg DEUTSCHLAND Schleswig-Holstein Ministerium für Bildung und Kultur des Landes Schleswig-Holstein Kulturabteilung Referat III 52 Postfach 7124 24105 Kiel DEUTSCHLAND Thüringen Thüringer Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur Abteilung 5/Referat 53 Werner-Seelenbinder-Straße 7 99096 Erfurt DEUTSCHLAND
ESTIJA	Muinsuskaitseamet (National Heritage Board) Uus 18 10 111 Tallinn EESTI/ESTONIA
GRAIKIJA	Hellenic Ministry of Culture Directorate of Museums, Exhibitions and Educational Programmes Department for non-State Archaeological Museums and Collections, for Antique Shops and for the Fight against Illicit Traffic of Antiquities Bouboulinas Street 20 101 86 Athens GREECE Hellenic Ministry of Culture, Ephorate for Antique Shops and Private Archaeological Collections Polygnotou Str. 13 105 55 Athens GREECE

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
ISPANIJA	Ministerio de Cultura Dirección General de Bellas Artes y Bienes Culturales Subdirección General de Protección del Patrimonio Histórico Español Plaza del Rey, nº 1 28071 Madrid ESPAÑA
PRANCŪZIJA	Ministère de la culture et de la communication Direction générale des patrimoines Service des musées de France 6 rue des Pyramides 75001 Paris FRANCE Ministère de la culture et de la communication Direction générale des médias et des industries culturelles Service du livre et de la lecture 182 rue Saint-Honoré 75001 Paris FRANCE Ministère de la culture et de la communication Direction générale des patrimoines Service du patrimoine 182 rue Saint-Honoré 75001 Paris FRANCE Ministère de la culture et de la communication Direction générale des patrimoines Service interministériel des archives de France 60 rue des Francs-Bourgeois 75003 Paris FRANCE
AIRIJA	Department of Arts, Sport and Tourism Fossa New Road Killarney Co. Kerry IRELAND
ITALIJA	UFFICIO ESPORTAZIONE DI BOLOGNA Viale delle Belle Arti 56 40126 Bologna BO ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI CAGLIARI Via Cesare Battisti 2 09123 Cagliari CA ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI FIRENZE Piazza Pitti 1 50122 Firenze FI ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI GENOVA Via Balbi 10 16126 Genova GE ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI MILANO Via Brera 28 20121 Milano MI ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI NAPOLI Via Tito Angelini 20 — Castel S. Elmo 80129 Napoli NA ITALIA

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	UFFICIO ESPORTAZIONE DI PALERMO Via P. Calvi 13 90139 Palermo PA ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI PISA Lungarno Pacinotti 46 56126 Pisa PI ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI ROMA Via Cernaia 1 00185 Roma RM ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI TORINO Via Accademia delle Scienze 5 10123 Torino TO ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI VENEZIA Piazza San Marco 63 30124 Venezia VE ITALIA UFFICIO ESPORTAZIONE DI VERONA Via Corte Dogana 2/4 37121 Verona VR ITALIA
KIPRAS	The Director of the Department of Antiquities, Ministry of Communications and Works Museum Street 1 1516 Nicosia CYPRUS The Director of the Cultural Services of the Ministry of Education and Culture Kimonos and Thoukididou Street 1434 Nicosia CYPRUS The Registrar of the Public Records Office of the Ministry of Justice and Public Order State Archives 1461 Nicosia CYPRUS The Director of the Department of Geological Studies of the Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment Cyprus Geological Survey 1415 Nicosia CYPRUS The Director of the Environment of the Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment Environment Service 1498 Nicosia CYPRUS The Director of the State Library of the Ministry of Education and Culture Cyprus Library 1011 Nicosia CYPRUS
LATVIJA	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija State Inspection for Heritage Protection Mazā Pils iela 19 Rīga, LV-1050 LATVIJA
LIETUVA	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Department of Cultural Heritage under Ministry of Culture Šnipiškių g. 3 Šnipiškių st. 3 LT-09309 Vilnius LIETUVA/LITHUANIA

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
LIUKSEMBURGAS	Ministère de la culture, de l'enseignement supérieur et de la recherche scientifique 20, montée de la Pétrusse 2912 Luxembourg LUXEMBOURG
VENGRIJA	National Office of Cultural Heritage, Inspectorate of Cultural Goods Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Műtárgyfelügyeleti Iroda Budapest 1. Szentháromság tér 6. 1014 MAGYARORSZÁG/HUNGARY
MALTA	The Superintendence of Cultural Heritage 173, St Christopher Street Valletta VLT 2000 MALTA
NYDERLANDAI	Ministry of Education, Culture and Science Cultural Heritage Inspectorate PO Box 16478 (IPC 3500) 2500 BL The Hague NEDERLAND
AUSTRIJA	Bundesdenkmalamt Hofburg, Säulenstiege 1010 Wien ÖSTERREICH For archives: Österreichisches Staatsarchiv Nottendorferstraße 2 1030 Wien ÖSTERREICH
LENKIJA	Muzeum Narodowe we Wrocławiu pl. Powstańców 5 50-153 Wrocław POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu Delegatura w Jeleniej Górze ul. 1 Maja 23 58-500 Jelenia Góra POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu Delegatura w Legnicy ul. Zamkowa 2 59-220 Legnica POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu Delegatura w Wałbrzychu ul. Zamkowa 3 58-300 Wałbrzych POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu ul. Łazienna 8 87-100 Toruń POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu Delegatura w Bydgoszczy ul. Jezuicka 2 85-102 Bydgoszcz POLSKA/POLAND

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu Delegatura we Włocławku ul. Łęgska 42 87-800 Włocławek POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie ul. Archidiakońska 4 20-113 Lublin POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Białej Podlaskiej ul. Janowska 27/29 21-500 Biała Podlaska POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Chełmie pl. Niepodległości 1, Blok E 22-100 Chełm POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Zamościu ul. Staszica 29 22-400 Zamość POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze ul. Kopernika 1 65-063 Zielona Góra POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi ul. Piotrkowska 99 90-425 Łódź POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim ul. Farna 8 97-300 Piotrków Trybunalski POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Sieradzu ul. Kościuszki 3 98-200 Sieradz POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Skierniewicach ul. Trzcińska 18 96-100 Skierniewice POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie ul. Kanonicza 24 31-002 Kraków POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie Delegatura w Nowym Sączu ul. Wiśniowieckiego 127 33-300 Nowy Sącz POLSKA/POLAND Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie Delegatura w Tarnowie ul. Konarskiego 15 33-100 Tarnów POLSKA/POLAND

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie ul. Nowy Świat 18/20 00-373 Warszawa POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie ul. Strażacka 6 06-400 Ciechanów POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ostrołęce ul. Kościuszki 16 07-410 Ostrołęka POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Płocku ul. Zduńska 13a 09-400 Płock POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Radomiu ul. Żeromskiego 53 26-200 Radom POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Siedlcach ul. Bema 4a 08-110 Siedlce POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu ul. Piastowska 14 45-082 Opole POLSKA/POLAND
	Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu ul. Św. Wojciecha 13 45-023 Opole POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemyślu ul. Jagiellońska 29 37-700 Przemyśl POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemyślu Delegatura w Krośnie ul. Bieszczadzka 1 38-400 Krosno POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemyślu Delegatura w Rzeszowie ul. Mickiewicza 7 35-064 Rzeszów POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemyślu Delegatura w Tarnobrzegu ul. 1 Maja 4 39-400 Tarnobrzeg POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku ul. Dojlidy Fabryczne 23 15-554 Białystok POLSKA/POLAND

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku Delegatura w Łomży ul. Nowa 2 18-400 Łomża POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku Delegatura w Suwałkach ul. Sejneńska 13 16-400 Suwałki POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku ul. Kotwiczników 20 80-822 Gdańsk POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku ul. Jaracza 6 76-200 Słupsk POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach ul. Francuska 12 40-015 Katowice POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach Delegatura w Bielsku-Białej ul. Powstańców Śląskich 6 43-300 Bielsko-Biała POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach Delegatura w Częstochowie ul. Mirowska 8 42-217 Częstochowa POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach ul. Zamkowa 5 25-009 Kielce POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie ul. Podwale 1 10-076 Olsztyn POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie Delegatura w Elblągu ul. Sw. Ducha 19 82-300 Elbląg POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu ul. Gołębia 2 61-834 Poznań POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Kaliszu ul. Tuwima 10 62-800 Kalisz POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Koninie Posada, ul. Tuwima 2 62-530 Kazimierz Biskupi POLSKA/POLAND

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Lesznie pl. Komeńskiego 6 64-100 Leszno POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Pile ul. Śniadeckich 46 64-920 Piła POLSKA/POLAND
	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie ul. Kuśnierska 14a 70-536 Szczecin POLSKA/POLAND
	Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów ul. Okrężna 9 02-916 Warszawa POLSKA/POLAND
	Biblioteka Narodowa al. Niepodległości 213 02-086 Warszawa POLSKA/POLAND
	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych ul. Rakowiecka 2D 02-517 Warszawa POLSKA/POLAND
PORTUGALIJA	Para as espécies bibliográficas Biblioteca Nacional de Portugal Campo Grande, n.º 83 1749-081 Lisboa PORTUGAL
	Para os bens do património arquivístico e fotográfico Direcção-Geral de Arquivos Alameda da Universidade 1649-010 Lisboa PORTUGAL
	Para os bens do património audiovisual Cinemateca Portuguesa — Museu do Cinema, I.P. Rua Barata Salgueiro, n.º 39 1269-059 Lisboa PORTUGAL
	Para os restantes bens culturais Secretaria de Estado da Cultura Instituto dos Museus e da Conservação, I.P. Palácio Nacional da Ajuda, Ala Sul — 4.º andar Calçada da Ajuda 1349-021 Lisboa PORTUGAL
RUMUNIJA	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Alba (D.J.C.P.C.N. Alba) Str. Regina Maria nr. 20 510103 Alba Iulia ROMÂNIA
	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Arad (D.J.C.P.C.N. Arad) Str. Gheorghe Lazăr nr. 21 310126 Arad ROMÂNIA
	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Argeș (D.J.C.P.C.N. Argeș) Piața Vasile Milea nr. 1 110053 Pitești ROMÂNIA

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Bacău (D.J.C.P.C.N. Bacău) Str. Vasile Alecsandri nr. 41, etaj IV 600011 Bacău ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Bihor (D.J.C.P.C.N. Bihor) Str. Moscovei nr. 25 4110001 Oradea ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Bistrița-Năsăud (D.J.C.P.C.N. Bistrița-Năsăud) Str. Eremia Grigorescu nr. 6 420018 Bistrița ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Botoșani (D.J.C.P.C.N. Botoșani) Str. Unirii nr. 10 710221 Botoșani ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Brașov (D.J.C.P.C.N. Brașov) Str. Michael Weiss nr. 22 500031 Brașov ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Brăila (D.J.C.P.C.N. Brăila) Str. Mihai Eminescu nr. 10-12 810024 Brăila ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Buzău (D.J.C.P.C.N. Buzău) Bd. Nicolae Bălcescu nr. 48 120525 Buzău ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Caraș-Severin (D.J.C.P.C.N. Caraș-Severin) Piața 1 Decembrie 1918 nr. 30-31 320067 Reșița ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Călărași (D.J.C.P.C.N. Călărași) Str. 13 Decembrie nr. 9 910014 Călărași ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Cluj (D.J.C.P.C.N. Cluj) Piața Unirii nr. 1 400133 Cluj-Napoca ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Constanța (D.J.C.P.C.N. Constanța) Str. Mircea cel Bătrân nr. 106 900663 Constanța ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Covasna (D.J.C.P.C.N. Covasna) Str. Gabor Aron nr. 1 520003 Covasna ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Dâmbovița (D.J.C.P.C.N. Dâmbovița) Piața Tricolorului nr. 1 130140 Târgoviște ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Dolj (D.J.C.P.C.N. Dolj) Str. Amaradiiei nr. 93-95 200170 Craiova ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Galați (D.J.C.P.C.N. Galați) Str. Domnească nr. 84, bl. Miorița, sc. 1, ap. 2, et. I-II 800215 Galați ROMÂNIA

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Giurgiu (D.J.C.P.C.N. Giurgiu) Str. Livezilor nr. 3 080246 Giurgiu ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Gorj (D.J.C.P.C.N. Gorj) Calea Eroilor nr. 15-17 210135 Târgu-Jiu ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Harghita (D.J.C.P.C.N. Harghita) Piata Libertății nr. 5 530140 Miercurea-Ciuc ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Hunedoara (D.J.C.P.C.N. Hunedoara) Str. Octavian Goga nr. 1 330018 Deva ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Ialomița (D.J.C.P.C.N. Ialomița) Str. Matei Basarab nr. 26 920055 Slobozia ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Iași (D.J.C.P.C.N. Iași) Str. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 69 70075 Iași ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Maramureș (D.J.C.P.C.N. Maramureș) Str. Victoriei nr. 28 430142 Baia Mare ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Mehedinți (D.J.C.P.C.N. Mehedinți) Aleea Mihai Gusita nr. 6, etaj 3 220055 Drobeta Turnu-Severin ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Mureș (D.J.C.P.C.N. Mureș) Str. Mărăști nr. 8 540328 Târgu-Mureș ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Neamț (D.J.C.P.C.N. Neamț) Bd. Traian nr. 17, bl. A4, etaj I 610136 Piatra-Neamț ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Olt (D.J.C.P.C.N. Olt) Str. Mănăstirii nr. 6 230041 Slatina ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Prahova (D.J.C.P.C.N. Prahova) Str. Nicolae Iorga nr. 18 100537 Ploiești ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Satu Mare (D.J.C.P.C.N. Satu Mare) Piața 25 Octombrie nr. 1 440026 Satu Mare ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Sălaj (D.J.C.P.C.N. Sălaj) Piața Iuliu Maniu nr. 13 450016 Zalău ROMÂNIA

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Sibiu (D.J.C.P.C.N. Sibiu) Str. Tribunei nr. 6 550176 Sibiu ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Suceava (D.J.C.P.C.N. Suceava) Str. Mihai Viteazu nr. 27 720061 Suceava ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Teleorman (D.J.C.P.C.N. Teleorman) Str. Dunării nr. 222, bl. 911, sc. E, ap. 40 140065 Alexandria ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Timiș (D.J.C.P.C.N. Timiș) Str. Episcop Augustin Pacha nr. 8 300055 Timișoara ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Tulcea (D.J.C.P.C.N. Tulcea) Str. Isacsei nr. 20 820241 Tulcea ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Vaslui (D.J.C.P.C.N. Vaslui) Str. Ștefan cel Mare nr. 79 730168 Vaslui ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Vâlcea (D.J.C.P.C.N. Vâlcea) Str. Tudor Vladimirescu nr. 1 240168 Râmnicu-Vâlcea ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Vrancea (D.J.C.P.C.N. Vrancea) Str. Nicolae Titulescu nr. 1 620018 Focșani ROMÂNIA Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Ilfov (D.J.C.P.C.N. Ilfov) Str. Studioului nr. 1 070000 Buftea ROMÂNIA Direcția pentru Cultură și Patrimoniul Național București (D.C.P.C.N. București) Str. Sfântul Ștefan nr. 3, sector 2 023996 București ROMÂNIA
SLOVĚNIJA	Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije The ministry of culture of The Republic of Slovenia Maistrova 10 SI-1000 Ljubljana SLOVENIA
SLOVAKIJA	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky/Ministry of Culture of the Slovak Republic sekcia kultúrneho dedičstva/Section of Cultural Heritage Námestie SNP 33 813 31 Bratislava SLOVENSKO/SLOVAKIA Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky/Ministry of the Interior of the Slovak Republic sekcia verejnej správy/Section of Public Administration odbor archívov/Department of archives Križkova 7 811 04 Bratislava SLOVENSKO/SLOVAKIA

Valstybė narė	Išduodančiosios institucijos
SUOMIJA	Museovirasto (National Board of Antiquities) Nervanderinkatu 13 FI-00100 Helsinki SUOMI/FINLAND Valtion taidemuseo (National Gallery) Kaivokatu 2 FI-00100 Helsinki SUOMI/FINLAND
ŠVEDIJA	The Swedish National Heritage Board Riksantikvarieämbetet Box 5405 SE-114 84 Stockholm SVERIGE National Library of Sweden Kungliga biblioteket Box 5039 SE-102 41 Stockholm SVERIGE National Archives Riksarkivet Box 12541 SE-102 29 Stockholm SVERIGE Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde Box 161 76 SE-103 24 Stockholm SVERIGE Nordiska museet Box 27820 SE-115 93 Stockholm SVERIGE
JUNGTINĖ KARALYSTĖ	Arts Council, England Acquisitions, Exports, Loans and Collections Unit 14 Great Peter Street London SW1P 3NQ UNITED KINGDOM

Švedijos informacija dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/35/ES įgyvendinimo

(2012/C 72/09)

Švedija pagal 2010 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/35/ES dėl gabenamųjų slėginių įrenginių 34 straipsnį pranešė Komisijai taikysianti Direktyvos 2010/35/ES II priede nurodytą 2 pereinamojo laikotarpio nuostatą.

Atnaujinta informacija apie kertančiųjų išorės sienas turėtinąs orientacines sumas, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), 5 straipsnio 3 dalyje (OL C 247, 2006 10 13, p. 19; OL C 153, 2007 7 6, p. 22; OL C 182, 2007 8 4, p. 18; OL C 57, 2008 3 1, p. 38; OL C 134, 2008 5 31, p. 19; OL C 37, 2009 2 14, p. 8; OL C 35, 2010 2 12, p. 7; OL C 304, 2010 11 10, p. 5; OL C 24, 2011 1 26, p. 6; OL C 157, 2011 5 27, p. 8; OL C 203, 2011 7 9, p. 16; OL C 11, 2012 1 13, p. 13)

(2012/C 72/10)

Atnaujinta informacija apie kertančiųjų išorės sienas turėtinąs orientacines sumas, kaip nurodyta 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), 5 straipsnio 3 dalyje, skelbiama remiantis valstybių narių pagal Šengeno sienų kodekso 34 straipsnį Komisijai perduota informacija.

Informacija skelbiama Oficialiajame leidinyje ir kas mėnesį atnaujinama Vidaus reikalų generalinio direktorato svetainėje.

ESTIJA

2006 10 13, OL C 247 paskelbtos informacijos pakeitimas

Pagal Estijos įstatymus užsieniečiai, atvykstantys į Estiją be pakvietimo, valstybės sienos apsaugos pareigūno paprašyti atvykdam į šalį, pateikia įrodymus, kad jie turi pakankamai piniginių išteklių savo buvimo ir išvykimo iš Estijos išlaidoms padengti. Pakankamomis piniginėmis lėšomis kiekvienai leidžiamai dienai laikoma 0,2 minimalaus mėnesinio atlyginimo, nustatyto Respublikos Vyriausybės, t. y. 58 EUR.

Priešingu atveju kviečiantis asmuo prisiima atsakomybę padengti užsieniečio buvimo ir išvykimo iš Estijos išlaidas.

PRANCŪZIJA

2006 10 13, OL C 247 paskelbtos informacijos pakeitimas

Orientacinė pakankamų pragyvenimo lėšų suma planuojamai užsieniečio buvimo trukmei ar jo tranzitui per Prancūziją į paskirties vietą trečiojoje valstybėje yra lygi minimaliam darbo užmokesčiui Prancūzijoje (SMIC), skaičiuojamam vienai dienai pagal einamųjų metų sausio 1 d. nustatytą kursą.

Ši suma reguliariai perskaičiuojama remiantis pragyvenimo minimumo Prancūzijoje indeksu:

- automatiškai, kai tik kainų indeksas pakyla daugiau nei 2 %,
- vyriausybės sprendimu, priimtu pasikonsultavus su nacionaline kolektyvinių derybų komisija, kuriuo nusprendžiama sumą padidinti daugiau nei kainų indekso padidėjimas.

Nuo 2012 m. sausio 1 d. vienos dienos SMIC (minimalaus darbo užmokesčio) suma yra 65 EUR.

Asmenys, turintys įrodymų dėl apgyvendinimo („attestation d'accueil“), kad galėtų likti Prancūzijoje, privalo turėti minimalią pinigų sumą, lygią pusei SMIC. Ši suma yra 32,50 EUR dienai.

V

(Nuomonės)

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją

(Byla COMP/M.6521 – Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance/Warta)

(Tekstas svarbus EEE)

(2012/C 72/11)

1. 2012 m. kovo 1 d. pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį Komisija gavo pranešimą apie siūlomą koncentraciją: įmonės „Talanx International AG“ (toliau – TINT, Vokietija) ir „Meiji Yasuda Life Insurance Company“ (toliau – MY, Japonija) pirkdamos akcijas įgyja, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, bendrą visos įmonės „Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Warta SA“ (toliau – „Warta“, Lenkija), išskyrus jos patronuojamąsias įmones „Powszechna Towarzystwo Emerytalne WARTA SA“ ir „KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA“, kontrolę.

2. Įmonių verslo veikla:

- TINT: ne gyvybės draudimas, gyvybės draudimas, perdraudimas,
- MY: ne gyvybės draudimas, gyvybės draudimas, perdraudimas,
- „Warta“: ne gyvybės draudimas, gyvybės draudimas, perdraudimas.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas EB susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti savo pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

Pastabas Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Pastabas galima siųsti faksu (+32 22964301), e. paštu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu arba paštu su nuoroda COMP/M.6521 – Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance/Warta adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (EB susijungimų reglamentas).

2012 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 310 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	840 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT